

BOLGARSKA POSLALA SRBIJI ULTIMATUM. POSŁANIKI ZAVEZNIKOV BODO ODPOTOVALI.

BOLGARSKA BO RAZDELILA SVOJO ARMADO NA DVA DELA. — PRVI BO ZASEDEL MACEDONIJO, DRUGI BO PA ODSEL NA SRBSKO MEJO. — VRHOVNO POVELJSTVO GRŠKE ARMADNE BO PREVEZEL PRINC NIKOLAJ. — GRŠKA JE POKLICALA POD OROŽJE 400.000 MOŽ. — V GRČIJI SE BO IZKICALA VELIKA ZAVEZNIŠKA ARMADA. — RUMUNSKA BO OSTALA NEVTRALNA. — DVAJSET VELIKIH PARNIKOV V SLUŽBI GRŠKE VLADE.

Ultimatum Srbiji.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Iz Sofije poročajo, da se je po delu raznesla govorica, da je poslala Bolgarska Srbiji ultimatum in da nameravajo poslaniki zaveznikov v najkrajšem času zapustiti Sofijo.

Transport čet.

Pirej, Grška, 26. sept. — Grška vlada je danes odločila dvajset ladij, ki bodo služile za transport. Med temi so tudi prekatantski parniki "Themistokles", "Kralj Konstantin" in "Paris".

Cardiff, Wales, 27. sept. — Tukajšnji grški konzul je dobil od svoje vlade povelje, da naj sporoči vsem grškim ladijam, ki se nahajajo v Cardiffu, Barryu ali Penarthu, da se morajo takoj vrniti v domovino.

400.000 mož pod orožjem.

Pariz, Francija, 27. septembra. Grška je mobilizirala dvajset letnikov in ima sedaj kakih 400.000 mož pod orožjem. Vojno ministrstvo naznaja, da je vojsko z vsem izbornim preskrbljeno ter da je municije v izobilju.

Havas agentura pravi, da se sedaj še ne ve zagotovo, če bo prevzel vrhovno poveljstvo grški kralj Konstantin, ali kateri njegovih sorodnikov. Če ne bo kralj Konstantin vrhovni poveljnik, bo najbrže njegov brat princ Nikolaj.

Rumunska bo ostala nevtralna.

Bukarešt, Rumunska, 27. sept. Danes se je vršila seja rumunskega kabineta. Ministri so prišli do zaključka, da je najboljšje, če se Rumunska ne umešava v vojno, ampak naj zasleduje ono politiko, katero je dosedaj. — Rumunska bo ostala nevtralna.

Srbija.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Ono francosko časopisje, ki je se pred kratkim imenovalo bolgarskega kralja največjega diplomata, se je začelo naenkrat jeziti nanj.

Časopisje ostro protestira proti francoski cenzuri, ki je postala zadnji čas zelo stroga. Vsi časopisi so si edini v tem, da se mora pomagati Srbiji, češ da vodi skozi Srbijo pot do Carigrada in na Ogrsko. Na Balkanu je zavladala zelo resna situacija, ki bo imela velik vpliv tudi na Francijo in na Anglijo.

Macedonija.

London, Anglija, 27. septembra. Bolgarska vlada je včeraj vdruge zatrdila, da mobilizacija ni naperjena proti Grški in proti Rumunski.

Iz Bukarešte poročajo, da Bolgarska se vedno mobilizira in da namerava vsem onim obbleci vojaško sukajo, ki so količjak zmogni nositi orožje. Armado se bo razdelilo v dva dela. Prvi del bo prodril v Macedonijo, drugi bo pa operiral na srbski meji.

Neki tukajšnji časopis naznaja: Tretjo balkansko vojno se more le na ta način preprečiti, da Srbija takoj odstopi Bolgarski Macedonijo. Če se to ne zgodi, je tretja balkanska vojna neizogibna. "Times" zatrjuje, da nima grška vlada ničesar proti temu, če se izkva na grškem ozemlju angleško-francosko-italijanska armada.

Tretje vojno posojilo.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Avstrijska vlada namerava razpisati začetkom meseca oktobra

tretje vojno posojilo. Diplomati so prepričani, da se bo tudi to vojno posojilo prav dobro obneslo.

Situacija na Galipolisu.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Turški generalni štab poroča: — Na fronti pri Anaforti je zavzele naše levo krilo nekaj sovražniških postojank in poglavo sovražnika nazaj.

Pri Avi Burnu je položaj neizpremenjen.

Ustaja.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Iz Carigrada prihajajo sem poročila, da so se začele indijske čete, katere so poslali Angleži v Mezopotamijo, upirati. Več indijskih bataljonov je dezertiralo.

Petrograjska vest.

Petrograd, Rusija, 27. sept. — Iz Teherana poročajo, da so ruske vojaške oblasti v Perziji aretirale turškega konzula Tefvik pašo, ker je hotel organizirati v Kavkazu veliko špijonažo. Perzijska vlada je sicer proti temu protestirala, pa ni nič pomagalo.

Italijanske čete so se izkrcale.

London, Anglija, 27. septembra. Atenski dopisnik je sporočil neki tukajšnji brojavni agenturi, da se je na maloazijski obali izkrcalo več kot 100.000 italijanskih vojakov.

Obstreljevanje.

Carigrad, Turčija, 27. sept. — Turško vojno ministrstvo naznaja:

V soboto je obstreljevala naša artilerija zavezniški tabor pri Anaforti. Čete našega levega krila so zaplenile veliko množino vojnega materijala in municije.

Pri Avi Burnu je eksplodirala velika mina in razdejala par sovražniških strelnih jarkov.

Posebna taktika.

London, Anglija, 27. septembra. Uradno poročilo o zadnjih dogodkih na Galipolisu se glasi:

Turki se zadnje dni omejujejo samo na artilerijske boje. Pri neki priliki so začeli Turki obstreljevati naše postojanke pri Suvli. Mi smo se nekoliko umaknili, potem smo pa z vso silo navtili na centum. — Sovražniku ni kazalo drugega kakor umakniti se. — V noči od 24. na 25. t. m. so poslali Turki proti francoskim patruljam velike ovsarske pse. Francozi so vse postrelili.

Kolekta za Poljake.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Poljski duhovniki so izdali poziv na ves katoliški svet, da naj se začne nabirati prostovoljne darove za uboge Poljake. V teku par dni se je nabralo več tisoč dolarjev.

Otroci bodo dobili več kruha.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Tukajšnje oblasti so določile, da bodo dobivali znaprež otroci v starosti od devetih do enajstih let, na teden en funt kruha več kot so ga dobivali dosedaj.

Pokvarjeno meso.

London, Anglija, 27. septembra. — V neki Lloydovi brzojavki iz Napolja se glasi, da je dospel tjakaj parnik "Sarnia" s tovorom zmrznjenega mesa, ki je bilo močno poškodovano. Izjavilo se je, da je celi tovor nesposoben za konsum, ker se je na vožnji pokvaril aparat za proizvodnjo mrzloze.

Z zapadnih bojišč. Nadaljevanje ofenzive.

Pri Lille je bilo ustavljeno prodiranje Angležev, a v Champagne zmagujejo Francozi.

OB OBALI.

Francozi so vzdržali pridobitve zadnjih dveh dni, a izgubili veliko vojakov.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Ofenziva Angležev pri Lille je bila popolnoma ustavljena, — se glasi v nemškem oficijelnem poročilu. To se je dosedaj z močnimi nemškimi protinaskoki.

Ostri naskoki Angležev v okolici severno in južno od Loos, kjer so imeli zaznamovati Angleži v soboto nekaj uspehov, so se večeraj popolnoma izjalovili.

Francozi so vzpizorili obupne naskoke proti nemškim pozicijam pri Souchez in Arras, a se je vse te naskoke odbilo z velikimi izgubami za Francoze. V Champagne, med Rheims in Argoni, so ustavili Nemci prodiranje Francozov ter ujeli do štiri tisoč mož. Izgube Francozov so bile precej velike.

V odseku Souchez, severno od Arras, so ujeli Nemci 24 častnikov in 2600 mož. Francoski naskoki so se vsi izjalovili. Nemci so tekom nedelje izstrelili iz zraka pet sovražniških aeroplanov.

Neoficijelno se ceni izgube Francozov pri njih naskokih v Champagne na 40.000 mož.

Potop bojne ladje.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Neka angleška bojna ladja je bila potopljena ob belgijski obali in dve drugi sta bili močno poškodovani, ko je vzpizoril oddelek angleškega brodograjskega naskok na belgijsko obal, ki se nahaja v posesti Nemcev. Glavna sila naskoka z morja se je obračala proti Zeebrugge. Po teh izgubah pa so se angleške ladje umaknile. Poleg poročila o brezuspešnem napadu z morske strani vsebuje večeraj objavljeno nemško poročilo vest, da se je v bojih na različnih točkah fronte ujelo 5000 Francozov in Angležev. Zaplenilo se je tudi veliko število strojnih topov.

Nemško uradno poročilo poroča glede teh dogodkov sledeče:

"Angleške bojne ladje so naskočile angleške baterije, posebno pri Zeebrugge. Naskok se je izjalovil in potem ko se je potopilo eno bojno ladjo ter poškodovalo dve drugi, so se napadaleci umaknili.

Na fronti ob Ypres je imel sovražnik težke izgube, ne da bi dosegel kaj uspehov. Tu se je ujelo 1200 mož, med njimi enega angleškega brigadnega poveljnika ter več častnikov. Nadalje smo zaplenili deset strojnih topov.

Severno od Mournelon-le-Grand, prav v bližini zapadnih Argonov, smo ujeli preko 3750 mož.

Francozi drže svoje postojanke.

Pariz, Francija, 27. septembra. Francozi nadaljujejo s svojo ofenzivo v distriktu Champagne in nadaljuje se z izvanredno ostrimi boji v tej okolici.

Glasom danes popoldne objavljene oficijelne poročila, ni so francoske čete le vzdržale v postojankah, katere so osvojile v zadnjih dveh dneh, temveč so zasledile tudi nekaj točk za hrbtom njih novih postojank, kjer so se nahajali Nemci.

V poročilu se glasi: "V Artois distriktu smo vzdržali svoje pozicije. Istočno od Souchez nismo prišli pri svojem prodiranju, kot prej poročano, do razdejanje brojavne črte severno od Thelus. V resnici nismo prišli preko sadownjakov pri La Folie in ceste iz Arras v Lille. — Svoje pridobitve pa smo vzdržali na vseh točkah.

Južno od reke Somme je bilo v okolici Andrechy zaznamovati boje z bombami in torpedi. Naša artilerija je izvedla močan protinaskok na sovražne baterije ki so obstreljevale naše pozicije pri Quenneviers.

Vojni komitej v Angliji. Moški inozemci zaprti.

Angleški ministrski predsednik Asquith je imenoval posebni vojni komitej.

ARETACIJE.

Policija je prišla vse Avstrijce, Nemce in Turke, ki so obvezni vojaščini.

London, Anglija, 27. septembra. — Policija je prišla danes z aretacijami Avstrijcev, Nemcev in Turkov, ki se nahajajo v starosti, primerni za vojaško službo, vanje ter žive v Londonu in okolici.

Od te odredbe bo prizadetih najmanj 1000 mož, med katerimi zavzemajo nekateri zelo odlična in odgovorna mesta.

Ministrski predsednik Asquith je imenoval posebni komitej, kojega naloga bo vrhovno nadzorovanje vojevanja. Komitej, kateremu pripadajo razven ministrskega predsednika samega tudi lord Kitchener, David Lloyd-George, Arthur J. Balfour, sir Edward Grey, lord Lansdowne, Bonar Law in Winston Spencer Churchill, bo posloval kot neke vrste vojna eksekutiva ter bo tudi prevzel posle mistorijoznega dardanelskega komiteja.

Poročila iz Amsterdamu pravijo, da namerava nemški cesar preložit oktobra meseca svoj glavni stan v Luksemburg.

Velika eksplozija gazolina.

Ardmore, Okla., 27. septembra. Kakih 50 oseb je bilo danes ubitih in najmanj 250 ranjenih, povečini težko, ko je eksplodiral v bližini Santa Fé tovarne postaje železniški voz, na katerem je bilo 250 sodov gazolina. Strašna sila eksplozije je porušila veliko hiš in goreči gazolin je letel na vse strani. Par minut pozneje je bilo v kraju dvajset požarov. Ob 6.30 zvečer so bili vsi požari pod kontrolo in v mestu je bilo proglašeno vojno pravo. Do 10. ure zvečer so izkopal 31 mrtvecev.

Bankerotna železnica.

St. Louis, Mo., 27. septembra. — Sodnik Elmer B. Adams je imenoval konkurznega oskrbnika za Missouri, Kansas & Texas železnico, potem ko se je vložilo proti železnici dve tožbi.

V Champagne distriktu se nadaljuje na celi fronti z ostrimi boji. Prejšnja izjava, da smo ujeli 200 nemških častnikov, je nepravilna, ker smo jih v resnici ujeli 300.

Med rekama Maas in Mosel ter v Lotaringiji je bila na obeh straneh artilerija zelo aktivna. Oster vihar v Vogezih je ustavil vse tamšnje operacije.

Nadaljevanje bojev v Champagne.

Z bitko v Champagne se nadaljuje z nezmanjšano silo kot se glasi v današnjem večernem poročilu.

Francozi stoje Nemcem nasproti na fronti, ki se pričinja pri griču 185 ter se vleče preko višin pri Souain pa do vasi Tahure. — Ta fronta je dolga 15 milj.

Število zaplenjenih topov se ni ugotovljeno. V Champagne se je zaplenilo 70 topov in Angleži so dobili v roke 25 težkih topov.

V Argonih so obnovili Nemci svoje naskoke. Štiri te naskoke se je odbilo ter ustavilo nemško ofenzivo. Le na nekaterih mestih so prišli Francozi do prvih nemških zakopov ter so imeli pri tem velike izgube.

Severno od Arras so vzpizorili Nemci slabotne naskoke proti novim postojankam Francozov. 500 Nemcev je padlo pri tem v jetništvo.

Pet armadnih zborov na zapadno fronto.

Petrograd, Rusija, 27. sept. — Pet nemških armadnih zborov, nekako 200.000 mož, se je poslalo glasom sem dospelih poročil z istočne na zapadno fronto, da se ustavi novo ofenzivo zaveznikov.

Hindenburg in Leopold Bavarski v ozkem stiku.

Armada bavarskega princa Leopolda je zadel na desno krilo armade Hindenburga.

RUSI OB NJEMNU.

Avstrijci so zlomili rusko ofenzivo v Volhiniji ter napredujejo pri Lutsku.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Najvažnejši dogodek na ruski fronti je ustanovljena zveza med armadami bavarskega princa Leopolda ter onimi maršala Hindenburga. Desno krilo Hindenburgove armade se nahaja v stiku z armado princa Leopolda, kar je razvidno iz današnjega uradnega poročila. V tem se glasi:

Istočna armada Hindenburga: Nemški letalci so napadli ruske bojne ladje v zalivu Rige. Med temi bojnimi ladjami se je nahajala tudi ena linijska. Ena bomba je zadelo na linijsko ladjo in neka druga torpedni čoln-rušilec. Rusko brodogoj je kakor hitro mogoče odplulo v smeri proti severu.

Južno-zapadna fronta: — Pri Dvinsku se je zavzelo večeraj nadaljno rusko postojanko ter ujelo 9 častnikov ter preko 1300 mož. Zapadno od Vilejke nadaljujemo s svojimi naskoki. Pri Smorgon smo odbili ostre naskoke nasprotnika ter smo tudi napredovali med Krovno in Višnuov.

Desno krilo ter armada princa Leopolda sta popolnoma pregnala Ruse z desnega krila Njemena pri Schari Cervec ter tudi z bregov Šare v tej okolici. Istočno od Baronovje drže Rusi par manjših mostnih prečelj.

Ruska ofenziva v Volhiniji zlomljena.

Dunaj, Avstrija, 27. septembra. Avstrijsko vojno ministrstvo poroča, da je zlomljena ruska ofenziva v volhinskiem trdnjaskem okrožju ter ob reki Ikvi. Severozapadno od Dubna ter ob Striju, v bližini Lutska, so zapustili Rusi postojanke ter se umaknili proti iztoku. Mostno pročelje istočno od Lutska se nahaja zopet v rokah Avstrijcev.

Petrograd, Rusija, 27. sept. — Na fronti se vrše številni boji iz neposredne bližine, v katerih igra bajonet veliko ulogo. V večeraj izdanem poročilu ruskega generalnega štaba se poroča o uspehih ruskih čet, ki so obstajali v tem, da se je odbilo nemške naskoke v odseku Vilica, zavzelo utrjeno vas Ostrov ter porazilo Nemce istočno od Novega Grodeka.

Odpoklicanje Dumbo.

Ameriškega poslanika na Dunaju se je obvestilo, da se bo odpoklicalo poslanika Dumbo.

Washington, D. C., 27. sept. — Avstrijska vlada je informirala ameriškega poslanika Penfielda, da se bo odpoklicalo poslanika, dr. Dumbo.

Obvestilo na ameriškega poslanika se je završilo, ko je slednji obvestil avstrijsko vlado, da bi ne bila zvezna vlada zadovoljna z "dopustom" avstrijskega poslanika ter da vstraja pri tem, da se poslanika odpokliče.

Dr. Dumba je zasedel prostore na parniku "Rotterdam" za prevoz v Evropo vendar pa ni še gotovo, če bo mogel odpotovati, kar se najbrž do tedaj ne bo moglo odrediti vse potrebno za varnostno spremstvo.

Parnik "Natal Transport" izgubljen.

Marseilles, Francija, 27. septembra. — Angleški parnik "Natal Transport" je bil dne 17. septembra južno od Krete torpediran in potopljen od nekega nemškega podmorskega čolna. Posadko 34 mož se je rešilo. Parnik je vseboval 2655 ton.

Situacija v Mehiki. Mehiški banditi.

Ameriška vlada zanapre ne bo več dovolila pošiljati v Mehiko orožje in municijo.

YAQUI INDIJANCI.

V glavnem mestu Mehike so ustrelili dva Carranzova častnika. — Oče in sin. — Velika draginja.

Washington, D. C., 27. sept. — Ameriški uradniki na mehiški meji so dobili povelje, da morajo vse vojaške potrebščine, ki so namenjene v Mehiko, konfiscirati, če ni na njih natančno označeno, kdo jih je naročil. Vlada s tem sicer še ni prepovedala pošiljati municije, pač pa hoče preprečiti, da bi municija ne prišla v roke zloglasnim mehiškim banditom.

Iz oficijelnega vira se je doznalo, da so napadli Hermosillo in Guaymas Yaqui-Indijanci tovarni vlak in ga oplenili. Osebe so zaprli v vagon, ki je bil do polovice napolnjen s senom, in ga zažgali.

Carranzova vlada je že večkrat odločno odsvetovala ameriškim železničarjem stopiti v službo mehiškemu železniškemu podjetju.

Laredo, Tex., 27. septembra. V Carranzov glavni stan v Nuevo Laredo je dospelo danes poročilo, da so ustrelili v glavnem mestu Mehike Carlosa Bringasa in njegovega sina majorja Carlosa Bringasa. Oba sta bila svoj čas pridružena Carranzovi armadi. Baje sta ponaredila nekaj računov in na pravila še več drugih sleparij.

Potniki so izpovedali, da so se razmere v mestu in državi Chihuahui zelo poslabšale. Mesto je vse prenapolnjeno z vojniki. Cene živlilom so se znatno zvišale. Veliko ljudi je že lakote pomrlo.

Brownsville, Tex., 27. septembra. — Mehikanci, ki se nahajajo v bližini Progresu, so izpovedali, da so videli med mehiškimi vojniki onstran reke Richarda J. Johnsona, vojaka 12. zveznega kavalerijskega polka, katerega že več dni pogrešajo. Mehikanci so ga odvabili v jetništvo in bodo zanj najbrže zahtevali precejšnjo odkupnino.

Dva mehiška bandita, ki sta bila pri nedolgem spopadu ranjena, sta večeraj umrla.

Italijanska junaštva.

Italijanska artilerija je obstreljevala bolnico v Gorici, v katero je padlo pet granat.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. V vladnem poročilu dunajske vlade, ki je bilo izdano večeraj, se glasi, da so se omejevale akcije Italijanov tekom preteklega dneva na obstreljevanje bolnice v Gorici, dasiravno je bilo posebno razločno videti zastavo Rdečega križa.

Pet granat je padlo v bolnico, med temi ena v operacijsko dvorano. Petdeset nadaljnjih granat je padlo v neposredno bližino bolnice.

Ostra cenzura.

London, Anglija, 27. septembra. Londonsko časopisje zahteva manj ostro cenzuro glede poročil, ki prihajajo z bojišč v Franciji. — Glede uspehov zaveznikov pri njih novi ofenzivi niso dobili listi do danes popoldne nobenega drugega poročila kot ono kratko generala Frencha ter francosko oficijelno.

Listi pravijo, da bi podrobnosti o uspehih ozivile rekrutiranje. Nekateri listi pa tudi izjavljajo, da imajo sorodniki na fronti nahajajočih se mož pravico izvedeti kaj več o njih uspehih.

Nemški državni kancelar.

Berlin, Nemčija, 27. septembra. Nemški državni kancelar dr. Bethmann-Hollweg se je podal danes v Draždane, kjer bo par dni gost saskkega kralja Friderika Avgusta.

Iz delavskega sveta.

Splošna stavka v tovarnah za orožje. — V Chicagu bo zastavkalo kakih dvajsettisoč krojačev.

Hartford, Conn., 27. sept. — V tovarni Pratt & Whitney Co., je zastavkalo danes petsto izdelovalcev orodja, ker je družba svojevolljno odpustila dva delavca. Najbrže bodo v kratkem času zastavkali vsi uslužbenci ter poleg drugega zahtevali osemurno delo in višjo plačo.

New Haven, Conn., 27. sept. — Danes so se vrnili na delo vsi uslužbenci Newman & Sons, ker je družba sklenila, da jim bo zvišala plačo za 12 in pol odstotka.

Worcester, Mass., 27. sept. — Danes popoldne je zastavkalo v tukajšnji tovarni Leland-Gifford Co., tristo uslužbencev. Delavci zahtevajo od družbe, da jim mora plačati za vsako uro pet centov več, in da ne smejo v prihodnjem delati več kakor 48 ur na teden. Družba se je že začela posvetovati z voditelji delavcev in bo najbrže ugodila vsem zahtevam.

Chicago, Ill., 27. sept. — Danes dopoldne je zastavkalo kakih tisoč krojačev. Krojaške unije so pozvale vse svoje člane na stavko, vsled česar bo jutri stavkalo 15 do 20 tisoč uslužbencev. Pet stavkarjev se že aretirali.

Krvave homatije na Haiti.

Washington, D. C., 27. sept. — Podadmiral Caperton je sporočil danes državnemu departmantu, da so se završili najbolj ostri boji med ameriški četami ter ustaši na Haiti, odkar so se tam izkrcale zvezne mornariške čete. Ameriški mornariški seržant, John Platt, je bil ubit in deset drugih mornariških vojakov je bilo ranjenih, med temi težko korporal Geo. Strout. Več kot 50 ustašev je našlo smrt v dvodnevnih bitki.

Harvard univerza.

Cambridge, Mass., 27. sept. — Na tukajšnji Harvard univerzi se je danes začelo 279. šolsko leto. Letos bo obiskovalo univerzo kakih 750 dijakov. Ob začetku novega šolskega leta so se vršile velike slavnosti.

Pozor, pošiljatelji denarjal

Denarne pošiljatelj v Avstrije bodemo sprejemali kljub vojni v Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznaja, da se denarne pošiljatelj ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa postuje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovni razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali žnanecem, ki go od tam pošljejo vojakom, ako vedo s njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter pri ložite natančni Vaš naslov in oseba, kateri se ima izplačati.

Čeni

5.....	.90	120.....	19.80
10.....	1.75	130.....	21.15
15.....	2.60	140.....	22.50
20.....	3.40	150.....	24.75
25.....	4.25	160.....	26.10
30.....	5.05	170.....	28.15
35.....	5.90	180.....	29.70
40.....	6.70	190.....	31.35
45.....	7.55	200.....	33.00
50.....	8.25	250.....	41.25
55.....	9.10	300.....	49.50
60.....	9.90	350.....	57.75
65.....	10.75	400.....	66.00
70.....	11.55	450.....	74.25
75.....	12.40	500.....	82.50
80.....	13.20	600.....	99.00
85.....	14.05	700.....	115.50
90.....	14.85	800.....	132.00
100.....	16.50	900.....	148.50
110.....	18.15	1000.....	165.00

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK BAKER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Piece of Business of the corporation and
addresses of above officers:
26 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

En celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
lito za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
pol leta 2.50
Sv. Britanija 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
(izvenredni dnevi) in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement of agreement.
Dagblad betingelser i oobroet se se
protektore.

Denar val se blagovni pošiljati po —
Money Order.

Priloge in kraja naročnikov pro-
sim, da se nova tudi prejšnje
vsebine naznani, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopolnila in pošiljati namredite ta
časov:

"GLAS NARODA"
26 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4697 Cortlandt.

Poskus ustrahovanja.

Avstro-ogrsko vlada, ki ima v
svoji lastni državi ali pa vsaj v
Evropi sedaj dosti opravka, je v
resnici vprizorila poskus, da stavi
v Zdrženih in državah pod obtož-
bo enega svojih "podanikov", in
sicer radi veleizdajalskih izrazov.
S tem hoče avstrijska vlada do-
seči prisilno iztiranje dotičnega
podanika iz te dežele.

Uvedba takega postopanja ni
nič drugega kot nezalisan glup
poskus ustrahovanja in vsi slični
napori avstrijskih in nemških ob-
lasti se morajo končati s sijajnim
polomom. Noben sodnik v Zdr-
ženih državah ne more vsprico
danasnjih razmer prisiliti mirne-
ga človeka, da bi odgovarjal na
vprašanja, katera stavi temu ka-
ka tuja vlada, dokler se ne dopri-
nese dokaza, da se je izvršilo do-
zvedno hudodelstvo v oni deželi,
koje vlada je započela z uvedbo
postopanja. Hudodelstva ali pre-
stopki, katere se zagreši v Zdr-
ženih državah, se kaznuje od tu-
kajšnjih oblasti, brez prijaznega
sodelovanja kake fevdalno-nazad-
njaške evropske monarhije.

Avstro-ogrsko vlada, ki je bila
dosedaj na glasu, da ni tako bor-
nirana kot so ostale njene zavez-
niške vlade, bi morala vedeti —
brez ozira na pravno stališče, —
da ni niti z daleka misliti, da bi
se izpolnile njene pobožne želje.
Država, ki razpolaga z zastopni-
kom, kojega odpoklicanje se je
moralo zahtevati radi neobčutne
njegove narodnosti in naivnosti,
bi morala vsaj toliko spoznati si-
tuacijo, da bi ne poslala polu-
žalja po velikem diplomatičnem
porazu s takimi naivnostmi. Če je
dal predsednik Zdrženih držav
soglasno z mislenjem pretežne
večine naroda izraza svojem ve-
likemu ogorčenju, ker je očišči-
ni zastopnik Avstrije podpiral
agitacijo, da se ustavi ameriško
industrijo, bi ne smela avstrijska
vlada v tako kritičnem času se
prekosti neumnosti svojega po-
slanika s takim kazenskim postop-
panjem. Kljub temu pa je prišel
Dunab vsled tega "procesa" do
prepričanja, da niso tu živeči Av-
striji še dolgo tako neumni pri
potrebni varstva kot domnevajo
to razne ekseleence.

Je pa središtvu, potom katerega
se priseljenici iz Avstrije za vse
večne čase lahko izognejo nadle-
govanju od strani vlade njih bi-
še domovine. Saj je že dosti, da
se mora pustiti delavce izkoriščati
od ameriških kapitalistov. To
sredstvo pa je: **Postanite držav-
ljani Zdrženih držav!**

Vsakemu je lahko mogoče vzeti
vsaj prvi papir, katerega dolo-
brez vsakih nadaljnjih formalno-
sti za en dolar. Kdor pa stanuje
že pet let v tej deželi ter ima prvi
papir vsaj dve leti, naj gre po
drugi papir, pravi državljanski
papir.

Dopisi.

New York, N. Y. Naši greater-
newyorkski naselbini se bližajo le-
pi dnevi. Naša pevska društva
vstajajo drugo za drugim in z je-
senskimi koncerti bodo pokazala
naši naselbini sad obilnega truda
in da vili naši peveci niso žrtvovali
zastonj preminog večerov, učeč
se umetnega predavanja pestre in
veličastne naše slovenske pesmi.

Kot prvi stopi na pozornico pred
slušalce naš "Slavec". V nedeljo
17. oktobra ob 4. uri popoldne se
vrši v Arlington dvorani na 8. es-
ti "Slavec" koncert. Priprave
in zanimanje za to prireditve so
velike. Bratska naša društva:
"Domovina", "Slovenka" in
"Brooklynski tamburaški klub"
so nam v laskavih besedah obli-
bila moralno podporo in iz vseh
teh izlivov veje želja in hrepene-
nje po skupnem delu, bratski slo-
gi, kar je edino prav. Jugoslovanski
tamburaški zbor bo sodeloval
aktivno. Predsednik Trušnovce
nam je sporočil to ugodno vest.
Ako se spomnimo nastopov tega
kluba in vrlega njegovega zborov-
vodje g. I. Kanengieserja, vemo,
da bodo s tem nastopom pridjili k
že doseženim uspehom nov lo-
vorvenec. Vaja sledi vaji. Peveci
vedno bolj dokazujejo, da ni v
njih več letargije. Tudi orkestral-
ni odsek je marljivo na delu. Na-
še zale Slovenke bodo presenečale
ljubitelje naše pesmi s kitami
cvetja in "United States Mail"
stopi zopet v akcijo, seveda s šir-
šim delokrogom. In tudi plesalo
se bode! Po dolgem času zopet
enkrat na parketu! Kot tableau
cele afele bo pa stopila pred gle-
dalce živa slika: Ameriška Slove-
nija! Strica Sama bodo obkrožale
slovenske deve v narodni obleki
in — pa saj boste videli! S pev-
skim pozdravom za "Slavec".
Josip Rems, predsednik. Ivan
Adamič, tajnik.

Willock, Pa. — Pred kratkim
smo dobili iz Webster, Pa., poro-
čilo, da se je v tamosnjem rudni-
ku smrtno ponesrečil rojak Alojz
Gorenje. Ker je v naši nasel-
bini več rojakov iz njegovega kra-
ja in je bil tudi član društva sv.
Barbare, smo se takoj štirje od-
pravili v približno 30 milj odda-
ljeno mesto Webster, da smo ure-
dili vse potrebno za pogreb. Po-
kojnika smo pokopali dne 22.
septembra na katoliškem pokopa-
lišču v Donori, Pa. Od postaje št.
16, katere član je bil pokojnik, se
je udeležilo pogreba 14 članov in
članice, za kar se v imenu društva
vsem iskreno zahvaljujem. Pokoj-
nik Alojzij Gorenje je bil star
27 let, doma iz vasi Kočno pri Kr-
škem. V stari domovini zapušta
očeta, mater, dva brata in eno se-
stro. Ako bi hotel kak rojak izve-
diti kake podrobnosti o nesreči
oziroma o pokojnem, naj se zglesi
pismeno ali ustmeno pri pisem teh
vrstic. Pozdrav vsem čitateljem
Glas Naroda! — Anton Sottler,
Box 212, Willock, Pa.

Iz Avstrije.

Ogrska in hrvatska poklonitvena
deputacija na Dunaju.

Ljubljanski "Slovenski Narod"
z dne 2. septembra piše:

Danes dopoldan je sprejel ce-
sar v Schönbrunnu veliko depu-
tациjo ogrskih in hrvatskih mest-
ter županij, ki je prišla izreči
vladarju ob obletnici svetovne
vojne neomajno zvestobo in lju-
bezen prebivalstva "dežel krone
svetega Stefana". V dolgem sve-
čanem sprevodu se je peljalo o-
krog 500 ogrskih in hrvatskih dr-
žavljen in avtonomnih dostojan-
stvenikov po dunajskih ulicah, ki
so okrašene s cesarskimi, ogrskimi
in hrvatskimi in dunajskimi za-
stavami v cesarski grad. V depu-
taciji se nahajajo ministri, pre-
lati, magnati, župani, poslanci,
občinski svetovalci, visoki urad-
niki. Celo deputacijo vodi ogrski
ministrski predsednik grof Stefan
Tisza. Hrvatski delegati tvorijo
posebno skupino, kateri načeluje
ban baron Skerlec. Svečana prire-
ditev ni le manifestacija dina-
stične zvestobe ogrsko-hrvatskih
dežel, temveč v smislu izjav ogr-
skih državnikov tudi prireditve
velepolitičnega značaja. Zastop-
niki "transiljanske polovice"
prihajajo na Dunaj, da poudari-
jo, kako veže ljubezen in zvesto-
ba do vladarja vse narode monar-
hije v častiljivi osebi cesarja in
kralja k skupnemu življenju in
delu, oni pa prihajajo kot poseb-
na skupina, da dokumentirajo v
veliki dobi istočasno svojo držav-

nopravno samostojnost in pouda-
rijo dualistični temelj, na kate-
rem sloni ustroj monarhije. Du-
najska deputacija ogrskih in hr-
vatskih zastopnikov je torej tudi
manifestacija za ohranitev dualiz-
ma, skupni nastop Ogrov in Hr-
vatov pod vodstvom ogrskega mi-
nistrskega predsednika je nada-
lje izraz državnopravne skupno-
sti ogrske in hrvatske kraljevine.
V tem leži veliki pomen današnje
dunajske slavnosti tudi za bodo-
čnost.

O sprejemu pri cesarju, ki se je
vršil v okviru takozvane "velike
avdijske". Se niso dospela po-
drobna poročila. Po avdijski so
bili Ogrji in Hrvati gosti dunaj-
skega občinskega sveta, snci pa
jim je priredil ministrski pre-
sednik grof Stürgkh slavnostno
pojedino.

Včeraj je sprejel cesar dunaj-
skega in budimpeštanskega župa-
na v posebni avdijski. Pohvalil
je, da je dunajska občina razobe-
sila ogrske in hrvatske zastave in
izrekel prepričanje, da je to do-
bro znamenje za bodočnost. Po-
sebeno laskavo se je izrekel vladar
o junaštvih ogrskih polkov.

Govor grofa Stürgkha in grofa
Tisze.

Pri slavnosti pojedini, katero
je pripravil ogrskim in hrvatskim
gostom, je grof Stürgkh pozdra-
vil navzoče delegate s prisrčnim
nagovorom. Grof Stürgkh je po-
udarjal, da slavi v sedanjih veli-
kih časih duh pragmatične sank-
cije, ki nam je vsem prvi aksiom
političnega mišljenja, svoje prave
triumfe. Sedanji časi so nam po-
kazali, kaj sta si Avstrija in Ogr-
ska in v luči tega spoznanja spo-
znamo tudi pota, ki nam jih kaže
ženj zgodovine za bodočnost. Da-
našnji dan naj bo simbol nadalj-
nega iz pravega historičnega ču-
stvanja in medsebojnega razu-
mevanja in ljubezni izvirajočega
delovanja v blagor obeh držav —
Avstrije in Ogrske — v blagoslov
monarhiji in v slavo nad vse lju-
bljene vladarske hiše. (Vilharu
odobravanje.)

Ogrski ministrski predsednik
grof Tisza se je zahvalil za pri-
srčen pozdrav ter dejal: V zve-
stobi in vdani ljubezni do vladar-
ja se čutimo z vami edine, prešir-
nja nas tudi čustvo zvestega tova-
ristva z vami v tem gigantskem
boju. Preteklo leto nas je mnogo
naučilo; naj le poudarimo, da smo
zmagali, ker smo bili složni in
močni. Ramo ob ramu, v medse-
bojni ljubezni in zaupanju se mo-
ramo posvetiti po vojni tudi mir-
nemu delu, potem bo monarhija
silna, spoštovana in nikdo se je
ne bo upal dotakniti z drzno roko.
(Barua pohvala.)

Izjave hrvatskega bana barona
Skerleca.

Ban baron Skerlec pravi v
"Neue Freie Presse": Nedvomno
ne obstaja nikak principielna
zapreka, da bi mogla hrvatska
mesta in županije poslati z ozirom
na avtonomijo hrvatskih dežel po-
klonitveno deputacijo tudi pose-
bej na Dunaj. Zdi pa se mi v da-
našnjem vojnem času posebno po-
membno, da se v pragmatični
sankciji izrečena solidarnost na-
rodov na zunaj osobito poudari.
Zato smo se dogovorili k skupni
poklonitvi, pri čemur bo seveda
državnopravni položaj Hrvatske
in Slavonije primerjeno izražen.

Profesor Masaryk odstavljen.

Praski "Narodni Listy" jav-
lja: Disciplinarni svet profesor-
skega zbora češkega vseučilišča
je pod predsedstvom profesorja
Hennerja soglasno sklenil, da je
dr. F. G. Masaryk, redni profesor
filozofije in rektor filozofičnega se-
minarja izgubil svojo službo, ker
več kakor eno leto, ne da bi se za-
dostno opravičil, ne izpolnjuje
svojih funkcij. Ta sklep so pred-
ložili ministru za uk in bogo-
častje. (Profesor Masaryk se ta
čas nahaja v Švic.)

Ustavljena češka lista.

Prasko namestništvo je ustavi-
lo tednik "Kralovičsky Obzor" in
strokovni organ čeških knjigove-
rov "Novy Kniharsky Obzor".
O vzroku ustavljenja se ne poroča.

Izdirana ruska aristokratinja.

Iz Merana iztirana ruska grofi-
nja Biberstein se je s svojo hčer-
ko preselila v Imst na Tirolsko,
zdej pa je bila sploh iz cele Av-
strije iztirana.

Baronico Romedius pl. Ceschi

so bili Italijani odpeljali v ujet-
ništvo iz Borga. Bila je več časa
s svojimi 6 otroki na Siciliji, kon-
cem avgusta se je mogla vrniti
preko Švice. V ujetništvu je obi-

lo trpela, tako da jo je to trplje-
nje, komaj je bila zopet svobod-
na, spravilo sedaj v grob.

Cela hiša aretovana.

V Budimpešti so našli pred dve-
ma mesecema umorjeno neko vdo-
vo Temeš. Zdej so zaprli vse pre-
bivalce tiste hiše, ker so na samu,
da so skupno umorili imenovano
vdovo in pokradli njeno imetje.

Iz Rusije.

(Poštne vesti.)

"Russkij Invalid" opravičuje
umikanje armade s tem, da manj-
ka Rusom munje in da sta av-
strijska in nemška armada moč-
nejši kakor ruska. List pravi da-
le: Na vseh ustnicah trepeče
vprašanje: Kako dolgo se bomo
še umikali? Odgovor je: Tako
dolgo, da bo doseženo ravnotežje
moči in sredstev. "Rječ" pripo-
minja k temu: Ta odgovor je iz-
prožil novo vprašanje: Katera
mesta bomo še izpraznili, ali bo-
mo sovražnika pustili do severne-
ga glavnega mesta? Na to vpra-
šanje je treba takoj jasno odgo-
voriti.

Londonjska "Morning Post"
javlja iz Petrograda o ruskem u-
mikanju: Skoro ničesar ni zabe-
ležiti, da je enotnost ruskega u-
mikanja bila motena. Vest, da so
Rusi pri trdnjavi Brest Litovsk
razdeli mostove, ko so odstranili
vojske in druge zaloge, učinkuje
olajševalno. Čustvo je, kakor če
so človeku zob izdrl; boli, a spo-
ni počutek je boljši. Boji se na-
daljujejo, a so izolirani in Neme-
ci morejo izsiliti velike bitke.
Pričakuje se, da bo trajal ta boj,
ki bi ga demokracije dežele ne
mogle prenesti, dva ali še več me-
secev in da bodo potem Nemci v
opustošeni deželi stali pred rusko
zimo.

"Berliner Tagblatt" javlja:
Glasom poročila v Kristijaniji iz-
hajajočega "Aftenbladet" je ru-
ski socialni demokrat Boreckij v
ruskem časopisu "Naše Sovo", ki
izhaja v Parizu, označil razpolo-
ženje v Rusiji na sledeči način:
Glavni cilj meščanskih strank je
zavojevanje Dardanel. Že izjav-
ljajo očitno: Če bi vlada sklenila
poseben mir, postane veliki knez
Nikolaj Nikolajevič car. Liberal-
ne stranke so z zaveznicami Ru-
sije nezadovoljne: po njihovem
mnenju nosi Rusija največji del
vojnih težav. Vzlie temu pouda-
rjajo, da Rusija ne misli zapustiti
svojih zaveznic. O kakem revolu-
cijskem gibanju v armadi se
ni še ničesar slišalo. Meščanske
stranke doslej še nič ne dvomijo,
da bo Rusija zmagnala. Tudi če bi
Nemci prodrli v Petrograd in bi
se ruska armada morala umakniti
do reke Dnjepra, bi še ne bilo mi-
ru, kvečemu če bi bili Francija
in Anglija prisiljeni, skleniti mir.

"Rječ" poroča, da je ruska du-
ma dne 24. avgusta razpravljala
o uvedbi dohodninskega davka.
Ta zakon je bil že pred osmimi
leti dumi predložen, a gotove
stranke so znale vedno zapraviti
o njem prepričati. List se boji, da
bo državni svet zakon zavrgel,
tudi če bi ga duma sprejela. Iz-
med govornov v tej seji je pomem-
ben govor poročevalca Poznikova,
ki je opozarjal, da ima Rusija 6-
krat večji primanjkljaj, kakor je
bil preračunjen, namreč 300 mil-
ionov rubljev. Govornik je ostro
kritiziral finančno ministristvo, da
je kratkim potom zvišalo vse dav-
ke in uvedlo nov transportni da-
vek, ki naravnost škodljivo vpli-
va na vs promet.

V interpelacijski komisiji dume se
je razvila živahna debata o židov-
skem vprašanju. Kadet Aleksan-
drov je protestiral proti temu, da
se dela žide odgovorne za to, kar
je pravzaprav zagrešila nezmožna
birokracija. Komisija je nato v
posebni resoluciji obsodila pobu-
ranje Židov kot talnikov kot ne-
zakonito in nečloveško postopanje
vlade. Senzacija je vzbudilo poro-
čilo, da so se na nekaterih krajih
vršile zahvalne službe božje za
razkrinkanje in kaznovanje izda-
jalcev (uradnikov). — Agrarni
poslanci so interpelirali vladjo, za-
kaj da je dala več tisoč mladih
ljudi, med njimi 12letnih otrok
poljskih staršev, spraviti notraj-
nost države, ter so zahtevali, da
naj vlada pove, na katero zako-
noto podlago da se opira to neče-
loveško in barbarsko postopanje in
kako dolgo bodo ti nesrečni otroci
še trpeli v zaporih.

Moč, volja in bogastvo je zdravje.**BOLEZNI:**

Ali bolebate na ka-
ki tej bolezni:
Zelodčne, jetrne,
ledične, pljučne,
revmatične,
kronične, mehurne,
spolne in tajne,
zgrubo moške moči,
slabokrvnost,
nežanje, kašelj,
trudne roke,
teške noge,
boleč križ,
zabasanost,
zgruba apetita.
Za vse te bolezni imamo
dobra zdravila.

BOGAT JE ISTI,

ki je zdrav in krepak. Bolehni ljudje so pa žalostni, brez
volje in moči. Zato pa mi vse bolne in slabotne opozarjamo
na naša imenitna zdravila, ki nudijo bolnim zdravje in za-
dovoljstvo. Naša importirana evropska zdravila nudijo hitro
in zanesljivo pomoč. To nam povejo vsi isti, ki smo jih mi
trajno ozdravili, ko njih druge niso našli pomoči. Sedaj
pa so zdravi in veseli. Zato te zdravila vsem tople priporoča-
mo, ker le na te je nujna pomoč in trajno ozdravljenje zago-
tovljeno. Ako pa bi radi kaj natančne zvedeli o vaši bole-
zni, potem pišite na nas, da vam isto razložimo in povemo kaj
je vam storiti, da pridete hitro in poceni zopet k zdravju. To
vas nič ne stane. Pišite popolno zaupno, vsa pisma se drže v
strogi tajnosti. Obrnite se do nas v vseh slučajih, posebno
ako imate spolne nereditosti in bolezni. Mi vam hočemo
pomagati. Vsa pisma naslovite

Dom. Lekarna Box 819,
Milwaukee, Wis.

ZDRAVILA.

Mi zdravimo vse
navedene bolezni, po-
sebeno fina zdravila
imamo za vse bolezni
revmatizma, kronič-
ne želodčne bolezni;
z našimi zdravili se
hitro in uspešno po-
zdrave spolne bolezni
in pridobi zopet na-
zaj zgubljen moška
spolna moč.
Zdravila pošiljamo po celi
Ameriki in Canadi.

"Rječ" dvomi, če se uresniči v
dumi napovedano pomiloščenje
Bureeva in finskega predsednika.
Oba sta še v Sibiriji in kdo ve, če
prideta nazaj. — "Rječ" citira
glasilo stranke desnice "Kolokol"
(Zvon), ki napada lastno stranko.
Ker poskuša onemogočiti delova-
nje dume in so se njeni člani od-
stranili iz Petrograda ter vpraša-
je, čemu so se dali voliti v dumo,
če v trenutku nevarnosti beže. —
"Rječ" konstatuje, da nobena iz-
med napovedanih reform ni bila
doslej izvedena, pač pa preganja
policija kot nezanesljive tiste lju-
di, ki skušajo v provincah prebi-
valstvo organizirati.

Financijski minister je v dumi na-
znanil, da je vlada prisiljena za-
htevat, za vojno neomejen kre-
dit. — Pogajanja Francije, An-
glije in Rusije za posojilo v Ame-
riki imajo namen, koristiti v prvi
gotovini plačati v Ameriki naro-
čenih vojnih potrebščin.

Vrag in Dolenjci.

(Dolenjska povest).

Dr. Ivan Lah.

Bog je zelo ljubil Dolenjce, ker
so bili poštene duše in dobrega
srca. Z lepimi griči je okrasil njih
zemljo, rodovitna polja jim je
dal, da so si do vrha napolnili zi-
dane kašče, z vinsko trto je na-
polnil njih vinogrede; da je bilo
po vinskih hramih vedno dovolj
vina.

Hodil pa je po Dolenjskem
mlad vrag, in glej, ni se mu po-
srečilo niti ene duše spraviti s
seboj v pekel. Zdelo se je, da so
Dolenjci tako pravični, da njih
stanovitnosti nobena izkušnja
ne premaga. Vrag je hodil po hi-
šah, šuntal je skrivaj ljudi na
prepir, podpihoval je sosedne, ne-
til je boj, hujškal je mlade fan-
te na jezo — ponoči pa se je pla-
zil okoli oken, kjer so spale mlade
deklice, in je zapeljeval njih n-
dolžna srca s pregrešnimi misli-
mi. Toda vse zaman: vrag se je
brez duše vrnil v pekel.

K je peklenjski poglavar zapil,
da že več let ni nobenega Do-
lenjca v njegov peklenjski svet,
se je hudo razjezil in je dal one-
ga vruga obseliti za rožičke na pe-
klenko steno. Vrag se je zviljal
in kričal na vse pretege ni je pro-
sil milosti. Obljubil je, da napravi
prepir med Bogom in Dolenjci,
ako ga pusti satan še enkrat na
svet. Peklenjski poglavar mu je
kazen odpustil in mu je zapretil,
da bo večnost let visel na razbe-
ljeni peklenjski steni, ako ne iz-
polni svoje obljube.

Tako je vrag prišel drugič na
svet.

Sredi ljubljanskega polja je
stopil na zemljo in se je vlegel v
travo, da bi si nekoliko odpočil
od prestanih peklenjskih muk. Ko je
tako ležal v travi, je koval svoj
načrt, kako se bo maščeval nad
Dolenjci. Dolgo mu ni prišlo nič
pravega na misel. Zagledal se je
v svetlo sonce in se je jezil nad
lepim božjim stvarstvom, ki se
koplje v jasni nebeški luči, ki jo
on tako sovraži. Bil je zelo neza-
dovoljen sam s seboj. Ko je tako
premišljal sam o sebi, se je spom-
nil zopet na Dolenjce in od togo-
te butal z glavo ob zemljo, ker se
mu ni hotela roditi nobena dobra
misel. Nazadnje se mu je zazdelo,
da je uganil pravo. Zakaj je Bog
kaznoval vruga? Ali ne zaradi na-
puha? Zakaj bi se Dolenjci ne
vdali napuhu, ki je prvi in naj-
večji naglavni greh, iz katerega
izvirajo vsi drugi!

Vrag je skočil na noge in je bil
tako vesel, da so vse gore zape-
sale okoli njega.

Tla, kjer je ležal, so bila sežga-
na, zato je hitro odšel, da bi ga
kdo ne zapazil.

Ker je vedel, da je v velikih me-

stih največ napuha, je odšel v
Ljubljano, da tam dobi napuh in
ga prepelje na Dolenjsko.
Ker pa so bila v tistih časih me-
sta še obzidana in so pri mestnih
vratih vsakega dobro pregledali,
da bi ne prišel kak sovražnik v
mesto, se je vrag izpremenil v ko-
marja in je preletel mestni zid.
Brenčal je naravnost na Glavni
trg, kjer se je hipoma izpremenil
v mladega kupeca. Tako se je na-
enkrat pojavil poleg branjevke,
ki je tam prodajala zelenjavo, in
branjevka se je tako ustrašila, da
je prevrnila košek.

"Ti vrag ti!", je vzkliknila od-
jeze — vrag pa je hitro odšel na-
prej in se je jezil, da so ga tako
naglo spoznali. Ker so bili Lju-
bljančani že takrat vdani raznim
pregreham, se je vragu ves dan
prav dobro godilo. Hodil je po
gostilnah in se na tihem v sre-
smejal, ko je videl, da so Lju-
bljančani od vekomaj do vekomaj
ravno isti. Ampak Dolenjci! Ti
so motili njegovo radost. Zato je
odšel na tržišče za Bregom, kjer
so se takrat ustavljali vozniki, ki
so vozili blago od Trsta na Sisek
in na Dunaj. Na tržišču so bile
lope, v katerih so stali vozovi, pol-
ni raznega blaga. Med vozniki je
stal tudi voz poln svile, zameta
in dragocenega sukna.

"To je napuh!", si je mislil vrag,
"tega moram dobiti zase v o-
blast."

Medtem ko so mestni nadzorni-
ki in razni trgovci trgovali na
tržišču, so pili vozniki v gostil-
nah. Vrag se je pomešal med kup-
ce in trgovce in je izvedel, da je
oni voz s svilo, z zametom in dra-
gocenim suknom namenjen v ce-
sarsko mesto.

Blago so poslali beneški trgov-
ci, vozil pa ga je stari, izkušeni
voznik Janez Bogataj. Vrag je
odšel svojo pot naprej in je začel
iztikati po gostilnah, kje bi iz-
taknil voznika Janeza Bogataja.
Ni mu bilo treba dolgo iskati. Na-
šel ga je v tretji gostilni med ve-
selimi bratci, ko se je ravno ba-
hal, da noben slovenski voznik še
ni vozil tako lepih in dragih stva-
ri na Dunaj za samega cesarja, ka-
kor jih vozi danes Janez Boga-
taj.

Vrag je prisedel k mizi in je
začel pogovor z vozniki, ki so bili
vinjeni. To mu je bilo zelo po-
volji. Vozniki so bili prijazni in so
ga radi sprejeli v svojo družbo.
Pripovedovali so mu o mestih,
skoz katere so vozili, in o gostil-
nah, pri katerih so se ustavljali.
Pri tem so kleli in se priduljali.
Janez Bogataj pa je pravil, da
vozi baharjijo na Dunaj in da se
bo sam vrag veselil nad napuhom,
ki je naložen na njegovem vozu.

Tako so pili in se pogovarjali
do pozne noči. Ker je bilo še da-
leč do jutra, je vrag nasvetoval
da bi bilo dobro, ko bi začeli igra-
ti. (Pri tem je potresel svoj žep
v katerem je zarožljaj denar). —
Vozniki so se spogledali in so re-
li: "Vrag vzemi vse skupaj, pa
dajmo!"

Gostilničar je pr

Slovanski Svet.

Zemljepisna in statistična slika današnjega slovanstva.

Napisal prof. Lubor Niederle.

(Nadaljevanje)

1. Slovani v Macedoniji in Stari Srbiji predstavljajo ljudstvo, katerega narodna zavest ni do sedaj popolno in enakomerno razvita, ako jih primerjamo z obema slovanskima sosedoma.

Pri tem pa ni dvoma, da se pretečni del teh Slovanov čuti in šteje za Bolgare, da priznava samostojno bolgarsko cerkev, katere glava je eksarh, ki prebiva v Ortakioju, in dalje, da je ime 'Bolgar' tu zgodovinsko, da ni nastalo šele vsled bolgarske cerkvene propagande zadnjih let. Dasi so bili ti kraji pripojeni tudi srbski državi, se ime Srbini ni obdržalo v ljudstvu. Zato je nova, politično-cerkvena bolgarska propaganda našla v celi zemlji silen odziv, dočim najde srbska uspešno bodočnost in ugodna tla kvečjemu samo v severnem kraju, ki je v dotiki in v sferi neposrednih koristi in vpliva srbskega kraljevstva, torej v t. zv. Stari Srbiji in Skopeljskem.

2. Tudi s filologičnega stališča se jezik macedonskih Slovanov, dasi tvori pravzaprav skupino lokalnih dialektov, ki se posamezno med seboj precej razlikujejo in ki tvorijo v celoti nekaj srednjega med štokavskim srbskim dialektom in vzhodnim, pravim bolgarskim jezikom, — vendar nagiba večinoma in po glavnih znakih bolj k bolgarskemu kot srbskemu govoru.

Edino severni del se bliža dialektičnemu vranjsko-niško-timokskemu pasu, ki ga pristiže prof. A. Belić srbskemu jeziku, toda tudi tu drugi filologi z njim ne soglašajo.

Iz teh vzrokov sem pripojil tudi zgoraj v tekstu in na prideljevalni mapi macedonske Slovane k Bolgarom, ker sem spoznal, da je samo v Stari Srbiji večja množica rodbin, ki se glasijo k srbskemu narodu.

3. Vrh tega je gotovo, da v prašanju, v koliko je Macedonija srbska ali bolgarska, danes ne odločajo niti sekundarni jezikovni kriteriji, niti narodopisni (n. pr. običaj slaviti "slavo") — ampak drugi faktori: zgodovinska tradicija, cerkevna in idejna prislusnost in politične težnje.

Toda niti po tej strani ni v Macedoniji miru, ampak krepko gibanje, ki ga vodi agitacija. Deluje se s političnimi gesli, denarjem, šolo, cerkvo od bolgarske in od srbske strani, in to so činitelji, ki lahko tuitam, kjer se z vspehom osredotočijo, napravijo iz manj zavednega človeka Srba ali Bolgara brez ozira nato, kako narečje govori. In ti faktori niso dokončali svojega dela in ga ne bodo dokončali, dokler ne bodega Macedonija in Stara Srbija v rokah bodisi Srbije, bodisi Macedonije.

Ona država, ki bo nad deželama dalje časa vladala, jima bo šele megla dati tudi trajen naroden značaj.

Danes je Macedonija bolgarska — toda vprašanje moči in bodočnosti je, ali bo vedno bolgarska ostala ali se deloma posrbila. Naravna rešitev bi nastala, ako bi prišlo Staro Srbsko v roke Srbom, Macedonija Bolgarom.

S tem bi se tudi narodnostne razmere najnaravnije razvile in utrdele. Toda ali bo prišlo do te politične in s tem tudi narodnostne rešitve macedonskega vprašanja, to je zelo dvomljivo.

VIII.

ŠTEVILO SLOVANOV.

1. Vseh Slovanov na celi zemlji sem naštel za leto 1900 137-180 milijonov in to število bi po izvršeni reviziji leta 1908 spremenil na kakih 136,5 milijona, kar je razvidno iz sledečega pregleda:

Rusov okrog	94.000.000
Poljakov okrog	17.500.000
Laž. Srbov okrog	150.000
Čehov in Slovakov okrog	9.800.000
Slovenec okrog	1.500.000
Srbobrvatov okrog	8.550.000
Bolgarov okrog	5.000.000

Skupaj leta 1900 okrog 136.500.000

Rezultat more biti samo približen. Kakor se je videlo iz statistik posameznih narodov, se da le redkokdaj točneje dognati število privržencev slovanske narodnosti, posebno na Balkanu in ravno tako v Nemčiji in v Avstriji. Števila slovanskih kolonistov izven Evrope pa so sploh le približno cenjena.

Za primeroma navajam, da je Langhans leta 1900 cenil vseh Nemcev na svetu na 85 milijonov, leta 1904 Henoch na 82 milijonov, torej za veliko manj nego samih Rusov. Prof. Florinskij je cenil v svoji knjigi število vseh Slovanov na koncu leta 1906 na 148.521.000 duš. Ako vzamemo za temelj naš rezultat in če cenimo pri letnem prirastku 1,4 odst., koliko bo Slovanov pri bodočem štetju leta 1910, nam pride približno 156-7 milijonov.

Dr. Dragotin Lončar:

SOCIJALNA ZGODOVINA SLOVENCEV.

1. Slovenci so najzapranejši del južnih Slovanov, ki so se v svoji sedanji domovini naselili v istem redu, kakor so bivali poprej v pradomovini za Karpati. Kdaj so prišli Slovenci prvič v sedanje kraje, ne moremo povedati. Teorija o avtohtonizmu Slovanov ob Donavi in na Balkanu je izzvala odpor med najodličnejšimi slovanskimi in neslovanskimi jezikoslovci in zgodovinarji.

Nekaj mejnik v naseljitvi Slovencev je leto 568., ko so Langobardi zapustili Panonijo in odšli v Italijo. V družbi z Obri ali Avari so začeli Slovenci prodirati proti zapadu in jugu: pritisk sovražnih narodov ali pa nepremagljivo hrepenenje po osvojitvi novih dežel vsled nedostatne hrane je gnalo po zgledu germanskih plemen tudi naše pradede na jug in zapad.

Slovenci so si morali z mečem v roki priboriti današnje svoje ozemlje, kjer je bivalo prej staro keltsko-rimsko prebivalstvo, ki je bilo katoliške vere. To prebivalstvo so premagali in si tako ohranili svojo narodnost. Dr. Fr. Kos meni, da so Slovenci najbrže ravnali s prvotnim prebivalstvom bolj kruto nego germanska plemena. To se da sklepati iz tega, ker so bili Germani že kristjani — arijanci, Slovenci pa pogani: Germani so pustili rimskemu prebivalstvu večino življenja, a so se sami pofimljavili in tako so nastali romanski narodi Italijanov, Francozov itd.; Slovenci so pa večinoma ohranili svojo narodnost, ker so iztrebili prvotne, na višji stopnji omike stoječe prebivalce. Staro, rimsko prebivalstvo se je ohranilo do danes v primorskih mestih. Slovenci so prevzeli od prvotnega prebivalstva mnogo imen za reke, mesta in gore, na pr. Sava, Drava, Mura, Soča, Celje, Ptuj, Alpe, Ture, Kras itd.

Slovanski svet visi proti vzhodu, kamor teče večina rek, zato so Slovenci od te strani prodirali ob rekah navzgor proti izvirov. Polagoma so zasedli sedanjo Kranjsko, Koroško, Štajersko, Goriško, Gradišansko in vzhodno Benečijo (Furlanijo), dalje vzhodno Tirolsko in solnograški Lungau, njih naselbine so se nahajale po sedanji Dolnji in Gornji Avstriji ter po zapadnem delu Panonije. Zahodna meja slovanske zemlje je bila v VII. in VIII. stoletju od izvira reke Drave proti severu do gore Dreiherrnspitze, nato proti vzhodu ob grebenu Visokih Tur do izvira Mure, od tod proti severu ob razvodju med Salico, Muro in Anizo do gore "Dachstein", dalje

proti Totes Gebirge in ob razvodju med Trauno in Anizo k Donavi, kjer so se dotikali Čehov.

Ob severni periferiji so jim zastavljali pot Nemci (Bavarci), ob južni pa Langobardi (Furlani).

Čeprav so se Slovenci razprostirali od izvira reke Drave do Panonije in od Donave do Jadranskega morja, vendar njih skupno število ni bilo veliko. Bili so splošno goščje naseljeni in pomešani s tujerodnim življem. Navajeni izza svoje pradomovine ravnini ali nizkih brd, so se tudi v novi domovini najrajši naseljevali po takem zemljišču, dokler je bilo pač mogoče. Kjer pa so se doline polagoma vzdigale na pr. ob Dravi in Savi, tam so prodrli daleč v nje. Teorijo O. Kaemmela in Vl. Levca, po kateri bi se bili Slovenci ogibali nižini in dolin ter se naseljevali po gorskih pobočjih, je že deloma izpodbil Krones, še bolj pa Dopsch.

Ako bi se Slovenci gosteje naseljevali po goratih krajih, bi se ne bi li mogli tako kmalu pomesti? Sicer nasprotuje Kaemmel-Levčevi teoriji tudi krajevna nomenklatura. Slovenska zemlja ni celota, namesto skupne enote se je razvilo več manjših ozemelj, kar je utemeljeno v zemljepisni legi.

V nekaterih stoletjih smo izgubili polovico svojega ozemlja: Slovenci so zadele večje teritorialne nego jezikovne izgube.

2. Slovenci in Obri nastopajo iz početka združeni. Bili so si vojni zavezniki, ker jim je tako kazala medsebojna korist. Obri so bili izključno roparsko ljudstvo, Slovenci pa so bili obdelovalci in oskrbovatelji njih zemlje, zato pa so imeli v njih krepke zaveznike v boju.

(Nadaljuje se.)

Tovariš Kladviček.

Podlimbarski.

Oj kakšen častivreden mož je bil Kladvičkov Jernej! Prihaja s svojim sinkom Matičkom ter s svojo čevljarso truzico in stolkom v našo hišo in vsi otroci krog njega. Razpoložila sta oče in sin svoje orodje po klopi in od ranega jutra pa do desetih zvečer sta šivala. Matiček je bil za dve leti starejši od mene in čevljarstvo je vajence pri svojem očetu. Jaz sem nedaleč na klopi, kadar sem le mogel, ležal na trebuhu, podpiral glavo z rokama ter gledal in poslušal. Zanimali so me čevlji, ki so lični rasli pod čevljarjskimi rokami, še bolj pa tisto, kar je pravil Kladvičkov Jernej. Pripovedoval nam je o laški in ogrski revoluciji, pri katerih se je udeležil tudi on kot vojak in krotilec nepokornih ljudstev. Služil osem let, in sicer v tisti dobi, ko je po vojašniški šiba pela svoja kruto pesem. Ako je vse res, s čimer se je ponašal, onda bi zaslužil stari Jernej, da mu postavi cesar velik spomenik pred svojim najlepšim gradom. Ker dandanes vojaški krogi pridno iztikajo po starih grobovih, kjer počivajo imenitni in zaslužni vojniki, da jih otmo pozabe, jim priporočam Kladvičkovega Jerneja, sam pa posvetim pero njegovemu sinu Matičku, s katerim sem služil pri dragoneh tisto leto kakor s Krokarijem Petrom in z Damjanom, ki sem vam o njih že pravil.

Naši četi je načeloval takrat nadporočnik Marijaš. Kladvičkov Matiček, ki je bil eden najstarejših vojakov pri četi in dobra glava, je nas novince vsak večer učil imena vseh naših predstojnikov od korporala Malnarica pa gori do vojne ministra. Ker si nekateri trdoglavci niso mogli hitro zapomniti nadporočnikovega imena, jim je svetoval, naj se spomnijo merjase, pa jim precej pade ime Marijaš na pamet.

Marijaš je imel svoj posebni pravilnik za našo vzgojo. Izmisli si je bil kazni, o katerih nič ne govori vojaški službovnik. Ako smo na jahalnici slabo jahali, nam je ukazal stopiti s konj in peš smo morali dirjati poleg konja v krogu.

Kogar je imel posebno na piki, tisti je moral sezuti škornje in neseo v eni roki škornje, z drugo vode konja, je moral bos teči kraj njega. In gospod Marijaš je zbičem in s satansko zlobnostjo opletaval o konjih in peš-jezdecih. Takšen cirkus si je privoščil samo na pokriti jahalnici, na odprti cesti si ni upal, ker se dobe vedno sitni ljudje, ki po nepotrebnem vtikajo svoje umazane nosove v vojaške stvari, jih napihnejo z goščimi besedami, da pridejo v parlamentih na razgovor; vname se živahno debata in stvar se vleče po izvoženem tiru dalje.

Še drugo kazen si je bil izmislil, neprijetnejšo od prve. Kadar je pri kmet zalotil nesnažno stvar: madež na obkbi ali rjo na sablji, stremljen, ostrogah ali na brzdi, tedaj je mučno vzpnil in kaznoval človeka s tem, da mu je ukazal, naj čaka zvečer po devetih uri njegovega povratka iz mesta na hodniku pred njegovim stanovanjem v polni paradi, seveda peš. Da je to huda kazen, bo razumel le tisti, ki ves dan naporno dela, pa zvečer ne sme položiti trdnega telesa na slavnico, ampak se mora napraviti, ko drugi gredo spat, ves brdeč in zal in zaspan pred duri svojega gospodarja. Učili so nas takrat, da je sladko ujeti za domovino, a nam se je zdel po mirovno spanec še slajša stvar: Marijaš je šel skoraj vsak

večer v mesto; imel je tam svojo nevesto ali približno nekaj takšnega, kar razvedri samskega človeka. Pred polnočjo je prišel malokdaj domov. Kadar se je bil pri nevesti dobro zabaval, takrat se je vračal dobrovoljen in nič ni preiskaval, je li na grešniku, ki ga čaka pred durmi, vse leskeče in v redu; odmahnil mu je z roko, češ: Umakni se, kanalija, spat, da te ne vidim! Če mu je pa kakšna nepriključna zgrešila tisti večer, tedaj je pregledal svojega častnega stražnika od nog do glave; ako ni bilo vse lično na njem, si ga je privoščil še za prihodnji večer. In delaven je bil naš nadporočnik. Vedno je kaj vizitiral: ali smo stali pred njim s krtačami, ali je meril naše jahalne palice, so li vse enako dolge; zdaj ogleduje naše jedilno orodje, je li čisto in komplektno, drugičkrat preševa, imamo li v zalogi vse predpisane vrste sukanca, zbrheljen in gumbov. Ne da bi zaupal takšen posel korporalu Malnaricu. Bog ve pod katero zvezdo se rodi tako natančen in iznajdljiv človek!

Neverjetno je, s čim se ukvarjajo ljudje. Pristaš je bil tiste stare železne discipline, o kateri trde izkušeni generali, da se je z njo priborila marsikakšna lepa zmaga na bojnem polju. Ko bi bil le enkrat slišal, da je izpregovoril dobro besedo z mojimi draginskimi tovariši, zapisal bi jo v knjigo, da se ohrani v spominu za vse večne čase. Za nas je ni imel, a našel je sladko besedo za svoja konja, za belokodnega psa Amorja in gotovo tudi za svojo nevesto.

Spominjam se, kakor bi bilo predlaganje — tisti dan pred Zveličarjevim rojstvom sva jo s Kladvičkom oba iztaknili. Kjer je nesreča, tam sem vedno prvačil jaz. Jaham tisto jutro lepo ob steni na Flori in toliko da ne zadremam na njej, premišljujoč, kako se daleč za gorami v domači hiši pripravljajo na božične praznike. Kar zakrivič name strašni Marijaš: "Stoj! Razjahaj!" Skočil sem s Flore, misleč: Zlaj-le pa peš zadirjaš poleg kobile. In videl sem, kako je nadporočnik na tleh pobral podkev. Stopil je k meni in mi ukazal dvigniti Florino izboženo nogo. Pregledal je konjski rog — nič ni bil poškodovan, hvala Bogu!

"Si li danes umival kopito?"

je zagrnelo.

"Sem, gospod nadporočnik."

"In nisi nič zapazil, da je podkev obrabljena? Glej!"

Molel mi je podkev pod nos. — Zrl sem nanjo kakor vol na mesarsko sekuro; sploh sem tiste čase gledal tako na celo življenje, ki je hotelo ubiti samo sebe. Res, podkev je bila tanka in ob strani izbrušena; skoraj bi se lahko bril z njo.

"Veš li, kaj treba storiti, ako je podkev obrabljena?"

"Vesti moram konja v kovačnico."

"Ne še, o ne še! Javiti moraš nedostatek svojem predstojniku. Kdo je tvoj predstojnik?"

"Gospod nadporočnik Marijaš."

"Ti brkasti čuk! Korporalu Malnaricu moraš javiti, ki je tvoj sveti Duh, stražmešter je tvoj Bog in kar je više, o tem niti misliti ne smeš. Marš, govodnik, h kovaču! A zvečer po mirovno me čakaj v paradi pred mojim stanovanjem! Jaz te naučim!"

"Krasen Sveti večer mi je do delil merjase", sem klet, gredoč h kovaču, ki je bil Nemec in grob-jan prve vrste. Nas novince je kar s kleščami suval v rebra, ako mu nismo prav držali konjsko nogo. No, pa to se je še preneslo.

Ko se je tisto dopoldne prikazalo nekaj zimskega solnca, smo morali z nositi slamo, ki smo jo bili zjutraj pogrebeli izpod konj,

iz konjušnice na dvorišče, da se posuši in zvečer zopet porabi za steljo. Nosili smo tisto slamo v naročjih, in tedaj se je zgodila druga nesreča. Prav takrat, ko je Kladvičkov Matiček, držeč pipo v ustih, tovoril polno naročje, je zla usoda prignala gospoda nadporočnika na dvorišče, videč, da Kladvičkov pipo nima pokrova. Takšnih pip ni mogel videti, ker nevarne so bile c. kr. slami, čeprav se je izpreminjala že v gnoj. Skočil je h Kladvičku, ga prijel za vrat, ter ga rinil s slamo vred proti zidu. Takšno davljenje gotovo ni bilo grešniku s pipo brez pokrova po volji, čeprav se da še tudi prenesti. Nekako grgral je pod težko nadporočnikovo roko, slišali smo, kako je iz njegovega grla vrel: No-no-no-no... Marijaš je to množenje besedice "no" do pete potence silno razkačilo. Butil je Kladvička s slamo in pipo brez pokrova vred ob zid. "Se ugovarjaš mi boš, svinja — a? Glej, glej!" je zarohel. "Zvečer me čakaj po mirovno v paradi pred mojim stanovanjem! Jaz ti pokažem!"

Tako sva zabredla z Matičkom v kolomaz. Da naju je poslal k raportu in bi dobila dva dni zapora — joga! — kako bi poskočila veselja. Spala bi oba praznika ter sanjala o domačih krajih in nevoljni tovariši bi morali garati z najimi konji. To bi se jim smejala. Nekaj tovarišev je šlo na božični dopust, nekaj v zapor, in mi drugi, ki nismo dobili ne dopusta ne zapora, smo morali negovati po dva konja. Že je preteklo štirideset let od tiste dobe, a plaše pozabe je še ni zakril.

Radi se vrnejo v spomin dogodki, ki jih je človek doživel kot dvajsetletni mladenič.

(Pride še.)

"Vedeta."

Bil sem edini Hrvat v regimentu. Po nevarnih krajih smo hodili, težko sem čutil samoto med samimi neznanimi ljudmi. Neki večer smo šli na raport. Nemirno je korakal stotnik in upiral v nas pogleda... Ni več daleč sovražnik, treba je poslati patrulje na poizvedovanje, da točno pregledajo okolico. Težka je ta naloga in nevarna — kdo hoče iti? — Njegove oči so premotile po vrsti v se navzoče, čutil sem, kako je uprl njegov pogled na mene. Tiho je bilo, smrt nas je gledala. Pogled je padel na mene, ne vem, kako, kar nakrat sem pozabil vse, čutil in mislil, da sem edini Hrvat med vsemi. Zbral sem svojo moč, stopil pred stotnika, pogledal muravo v oči in rekel: — Jaz pojdem!

Glavna straža nam je bila že za ledji, na brdu, mi smo šli čez polje naprej. Ustavil sem ljudi, postavil poljsko stražo in prevzel sem sam "Vedeto", dasi sem bil kadet. Moj drug, navaden vojak ni razumel mene, jaz ne njega. Zaostal je in izginil. Misli sem, naj gre k drugim. In tako sem stal sam na straži. Bila je že globoka noč, ko sem naslonjen na sablo, sanjal o svoji domovini, ženi, dedetu, o vsem, kar sem preživel... čutil sem, da mi pohaja moč, v glavi mi je šumelo, sopal sem hitreje in plakal sem kakor dete.

Izšel je mesec, kar opazim daleč doli neko čudno svetlobo. Dolgo sem upiral svoj pogled tja, — mraz me je pretresel, videl sem človeka ali duha daleč doli na polju. Nato se prikažejo še drugi. Mali oblaki so zdajpazdaj zakrivali mesec, in tako so se ti stvorili sedaj blesteli v svetlobi, sedaj so izginili v sencah. Počasi so se pomikali oprezno, tiho in se ustavljali vsak trenutek. V njihovih kretnjah je bilo nekaj otožnega, kakor v celi tej noči. Veter je potegnil, zavil tožeče in stvoril so izginili. Uveril sem se, da je to sovražnik, zbral svojo moč in se priplazil do prve straže, da na znanim, da se bližajo... Ni prešlo niti pet minut, ko počí puška. Izstrelki so žvižgali okoli nas in mi smo se umikali do naših. Povsem jasno sem čutil glasove in krik sovražnika. Čutil sem, da mi pohaja moč, ali vedel sem, da moram pasti, čul streljanje, v glavi mi je šumelo, nisem več vedel, kaj se dogaja.

Ko sem odprl oči, so me obkroževali vojaki "Rdečega križa", vojaški duhovnik je molil nad mano: Oče naš... Naprej nisem slišal nič več, neizmerne bolečine, zopet sem izgubil zavest.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEK, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASKNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisni naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA ZDRUŽENIH DRUŠTEV SV. BARBARE.

Forest City, Pa., 25. septembra. 1915.

Predsedniku Nadzornega odbora v pojasnilo:—

V glasilo naše organizacije, G. N., je bil priobčen dne 24. t. m. poziv predsednika Nadzornega odbora. — Ker me predsednik poziva da naj se oglašam, se oglašam in odgovarjam:

— Kar se tiče protestov glede zborovanja naznanjam, da sem obvestil pismenim putem vsako postajo, katere se je izkazalo, da niso bile glasovnice objavljene. — Še enkrat povdarjam, da so bile vse glasovnice, katere so bile poslone v glavni urad, natančno preštete. — Pri štetju smo bili vedno trije in smo s prisego potrdili, da bomo štetli pravično. — V glavnem uradu so še vedno vse glasovnice in so pri vsaki priliki vsakemu na razpolago. — Glasovnice, katere niso bile dopolnane, seveda nismo mogli šteti. — Zakaj niso bile poslone, mi ni znano.

Glede poročil, ki so bila prekasno natisnjena, naznanjam sledeče: — Jaz odposlsem svoja poročila med prvimi petimi dnevami vsake mesece. — Samo en mesec sem se za šest dni zakasnil in to zaradi računov, kar lahko vedno dokažem. To bo vsakemu tembolj umevno, če povem, da vedno niti do zadnjega v mesecu nimam poročil od vseh postaj. Meni bi bilo jako ljubilo, da bi sprejel vse že vsaj do 25. v mesecu. Če bi bilo tako, ste lahko zagotovljeni, da bi postal 1. v mesecu vsa poročila v tisk. Glede bolniške podpore je stvar sledeča: — Jaz pošljem vse čke predsedniku in podpis. Šele, ko jih dobim od predsednika podpisane, jih pošljem no postajo nazaj. O tem se lahko vsak tajnik prepriča, in naj prebruna, koliko časa to vzame.

Predsednika Nadzornega odbora prosim, da naj me vselej, ko dobi pritožbo glede mene, obvesti in naj me pozove na odgovor. — Vsaka stvar se lahko mirnim putem uredi v vsestransko zadovoljnost. — Nasvetovalci ste mi odgovarjali v listih na napade, česar pa jaz nisem hotel storiti, in za to se je začel preprič. Ker vem, da tam, kjer je preprič, ni napredka, sem rajše vsako pogoltnil, kljub temu, da so bile nekatere prav kosmate. Vsak lahko izprevidi, da so bili vsi napadi neutemeljeni. Prosim Vas, obvestite me o vsaki obtožbi, ki je dobite in videli boste, da se bo vse dalo mirnim putem urediti.

Za to organizacijo delam že petnajst let in petindvajset dni. — Od ustanovitve pa do danes imam vedno čisto vest. Če sem napravil organizaciji kako škodo, sem jo voljan trikrat povrniti.

Pred časom so prihajali, posebno z neke strani, precej mastni napadi. Napadaleci sedaj že obžalujejo, ker so se dali premotiti. — Sedaj so razočarani. Jaz sem molčal in še vedno molčim, vsled česar so dobili drugi korajžo, češ, le po njem, saj si niti odgovarjati ne upa. —

Nadalje tudi naznanjam, da pošljem vsa važna vprašanja, tičejoča se organizacije, tja, kamor spadajo in da vselej vprašam za svet tudi glavnega predsednika (v finančnih zadevah se pe obrnem na predsednika Nadzornega odbora). Kar predsednika s svojimi uradniki ukretna, to vedno upoštevam. — (To omenjam zaradi tega, ker se mi je že nadevalo ime samodržca in turške paše.)

Upam, da sem s tem nekoliko pojasnil celo zadevo. Težko se pripravim po časopisih, vendar to svojo izjavo sem moral podati. Pismeno sem vsakemu pri vsaki priliki na razpolago. Niti Bog ne more vsem ustreči, kako bo pa ustregel navaden delavec. Veliko boljše je, da bi delali za organizacijo, kakor da bi se pripravili po časopisih. Če se ne motim, je urejeno tako, da se vse pritožbe pošljejo meni, pritožbe glede glavnega tajnika predsedniku, glede finančnih zadev pa predsedniku Nadzornega odbora. Če bi se tega držali, bi bilo veliko boljše. Nikar se ne jezite na stoličke glavnih uradnikov. Vrnemite, da so trdi in da na njih ni blazin.

Z bratskim pozdravom vsem članom in članicam!

IVAN TELBAN, gl. tajnik.

Huda žena.

Štirinajsti dan po poroki je sedel gospod Maček pri zajutruku, ko je vstopil v sobo agent, ki mu je preskrbel nevesto.

— Kaj bi radi?

— Prišel sem po svojo provizijo....

— Zato, da ste mi obesili ženo, hočete se provizijo?

— Seveda!

— Veste kaj — Vam dam pa rajše ženo nazaj!

Lepo bi bilo.

Prvi občinski svetnik: — V prvih tridesetih dneh tekočega predpusta sem moral iti na štirindvajset plesov in venčkov, osemkrat

in gledališče, na štiri koncerte in še s svojo ženo vsako nedeljo v gostilno in kavarno. Strašno.

Drugi občinski svetnik: — Pač res! Življenje bi bilo nebeško lepo in prijetno, če bi ne bilo zabav in veselje.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN KOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikažoji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Radi lepih oči.

Ruski spisatelj Potapenko. — Za Gl. N. poslovenil F. R. D.

Tri leta zaporedoma sem stanoval z Buinovim v isti sobi. — Prvo kratko najino srečanje je bilo povsem slučajno. Predno sva začela pohajati univerzo, se sploh nisva poznala. Prišla sva iz različnih strani Rusije ter se nisva še nikdar videla.

Srečal sem ga na stopnicah neke velike hiše. Oba sva šla proti petemu nadstropju, on naprej, jaz za njim. Sicer sva se bržčas že poprej pri hišnih vratih opazila, ko sva gledala na steno pri-lepljen list, na katerega je za-črkala neka ženska roka z veli-kimi črkami: — Opremljena soba se odda v najem samskemu go-spodu na željo tudi hrano.

Oba sva se bila zanimala za to ponudbo. To Buinov, ki je zaslu-til v meni tekmeč, je listič hitro prečital, stekel na dvorišče ter poiskal pravi vhod. Kar se mene tiče, nisem imel nikoli navado se prenehati gledati ter sem šel tudi to-krat počasi. In v hipu, ko sem položil nogo na prvo umazano stopnjico, je dosegel Buinov že predstopnišče drugega nadstrop-ja. In ko so se mu odprla v četrtem nadstropju vrata stanova-nja št. 7, sem prispel šele do tret-jegega nadstropja.

Toda, ker sva že enkrat imela eden in isti cilj, sva se morala ne-izogibno srečati v številki 27. Ta-ko se je tudi res zgodilo. Spustili so me notri v trenutku, ko so pe-ljali Buinova v veliko sobo, z okni na dvorišče. V sobi je stala zo-fa, postelja, miza, omara in po-lica, ogledalo, viseče nad zofo pa je imelo čudno lastnost, da so se videli predmeti v njem vsi zaviti.

Koliko stane soba? — je vprašal Buinov gospodinjjo. Bila je visoke rasti, širokopleča in pri-jaznega obraza in nežnega gla-su.

— Trinajst rubljev! — je bil odgovor.

— In samovar? — je vprašal Buinov.

— Da, tudi samovar. Toda če želite še hrano, stane šest in pol rubljev več.

— Hm!... Torej: trinajst, pravite. — je zopet vprašal Buinov. Za hrano se očitno ni za-nimal. — Čemu ravno toliko? — Trinajst vendar ni dobro števi-lo!

— No, veste, — je smeje odvr-nila gospodinja, — če gre za de-nar, je čimjast boljše število, ka-kor dvajset.

— Mogoče. Vendar, veste, pre-drago mi je.

— No, radi mene, pa bodi dva-najst.

— Ne, tudi to je preveč.

V tem trenutku je poklical nek-

do gospodinjjo iz sobe in ostala sva s tekmečem sama v sobi. Obr-nil se je k meni ter rekel:

— Morda je Vam všeč; potem le vzemite. Nisem Vam na potu.

— Ne, — sem rekel, — tudi meni je predrago. Iščem priklad-ne sobice za kakih sedem rubl-jev.

— Da? Premislite, tudi jaz mo-rem pogrešati samo sedem rubl-jev.

— Precej težko je, dobiti si ta-ko sobico, — sem pripomnil. — Že tretji dan letam okoli! Malih sobic sploh ni dobiti.

— Tretji dan? Jaz pa že stikam cel teden dni po petih nadstrop-jih!... Poslušajte, dobro misel imam! Sicer pa, oprostite, saj te vendar... Vi ste pač študent?

— Da, študent.

— V katerem tečaju?

— Šele vstopil sem.

— V katero fakulteto?

— V naravoslovno stroko; po-ze ne pa bom premenil. Morda bom postal mediciner.

— Hm!... Pomislite: jaz tu-di. Potem sva vendar tovariša.

— Zelo mi je všeč.

Podala sva si roke ter se pred-stavila.

— Kako misel pa imate? — sem vprašal.

— Da, poslušajte. Vi ste odlo-čili sedem rubljev za sobo in jaz sedem. Soba pa stane dvajset.

Če bi skupaj stanovala, bi si pri-hranila vsak en rubelj. To pa bi zadostovalo za tobak!

— To je res! — sem pritrdil.

Vaša misel mi je všeč. Samo če se bova razumela.

— No, to ne de nič. Čemu se tudi ne bi?

Ko se je vrnila gospodinja, sva ji razodela svoj načrt. Stvar sva takoj uredila. Težkoča je bila o tem, da je imela samo eno poste-ljo. Toda jaz sem bil pripravljen spati na zofi.

Tako sem pričel stanovati z Buinovim v eni isti sobi. Vsako leto sva se ločila ter odpotovala v svoje domačije. Pri povratku pa sva se zopet poiskala ter zo-pet stanovala skupno. Parkrat sva premenila stanovanje. Toda zdaj, ko sva pohajala že četrti tečaj, sva zopet zašla k oni isti gospodinjji, kjer sva se prvokrat srečala; samo bila je v drugem stanovanju.

Izvrstno sva spadala skupaj. — Pred vsem sva si s tem mnogo prihranila. Imela sva manj izdat-kov za svetlavo in za čaj. Tudi na času sva si celo prihranila. — Ker sva morala čitati oba ene in iste knjige, sva jih čitala nagles, laže sva se učila ter se sploh dobro razumela. Tudi najina značaj sta si bila podobna. Nisva se ra-da preveč zgovarjala ter se sploh nisva nadlegovala. Oba sva bila nežnočutna in popustljiva in še na misel nama ni prišlo, da bi se ločila iz kateregakoli vzroka.

Najina gospodinja je bila urad-

niška vdova. Živela je s svojo hčerjo, ki je bila kakih osemnajst let stara. Prej se zanjo nisva bri-gala. Bila je še otrok ter je ho-dila v šolo. Hrano nisva imela na stanovanju, zato sva tudi malo prišla v dotiko z domačimi. Zdaj pa sva naravno spoznala tudi hčerko. Ime ji je bilo Ana Gri-gorjeva in Buinov ji prvi večer označil tako-le:

— Grozno lepa, toda, kakor se vidi, ne preveč modra.

— Molčal sem, a mislil isto. —

Bila je res lepa, ne preveč viso-ka, a lepe postave, vitka, svetlih, plavih oči, malega noska in rde-čih ustnic. Mnogo se je smejala ter se zdela še lepša, ker je ime-la krasne zobe.

Skoro vse večere smo prebili skupaj. Vsekakor se Buinov in jaz nisva odlikovala z zgovornostjo; toda Ana Grigorjeva je govorila za vse in nama ni bilo treba mno-go.

Večkrat jih je obiskal nek čast-nik, imenoma Obrevski. Bil je stotnik ter imel velike brke. Prav-zaprav nisva vedela ničesar o njem. Za naju se je malo zmenil in na videz tudi ne več za Ana Grigorjevo. Bil je kakih trideset let, in dočim smo kaulajli mi pri čajni mizici, je govoril on z dekletovo materjo o gospodarskih vprašanjih in o visoki ceni živil ter kadil debele cigarete. Več-krat je pripovedoval kake mest-ne novice.

Buinov in jaz sva bila pri tem vedno židane volje. Prisotnost mladega, zgovornega, smejočega dekleta naju je oživila ter nas včasih napravila tudi zgovorna. Še ko sva se pozno zvečer vrnila v svojo sobo, sa bila pod tem upli-vom ter sva nadaljevala tam za-početi pogovor. Včasih sva se po-govarjala tako pozno čez polnoč.

— Da, — je rekel Buinov, — to vse sledi iz tega, ker je lepa. Preveč pametna ravno ni, a kljub temu upliva na najin razum ter ga izpodbuja k delavnosti. Lepo-ta ima nekaj oživljajočega.

Dogodilo se je nekega večera, da nisva nadaljevala v družbi A-ne Grigorjeve započetih pogo-ovorov, ko sva se vrnila v svojo sobo. Po sobi sa gorindol koraka-la, iz kota v kot, da sva se sre-čavala. Kake trikrat sva se zade-la ter kmalu uvidela, da ni tako pripravno. Buinov je legel na zo-fo, jaz pa na posteljo. Zleknila sva se na hrbtno ter zrla v strop.

Ne vem, kaj je Buinov v ravno onem trenutku občutil. Jaz za svo-jo osebo pa sem občutil globoko rano v svojem srcu. Niti trenut-ka nisem prenehel misliti na ma-lo lepotic. Čutil sem se le, da sem občutil to šele sedaj. Saj je bila tudi prej lepa, — čemu ni uplivala name ta lepota? Zdaj pa mi je bila neprestano pred očmi kakor bi bila živa in bil sem za-ljubljen do ušes.

Tako sva ležala kaki dve uri. Slednjič pa me je prišla neodol-jljiva želja govoriti o njej.

— Ana Grigorjeva je bila no-čoj posebno lepa! — sem rekel v strop gledajoč.

— Da, zelo lepa! — je odvrnil Buinov, kakor da bi priznal to proti volji.

— Ali se tudi tebi zdi? — sem vprašal.

— Čemu pač ne bi? — je odvr-nil Buinov, očitno vnevožen!

— To je pač nekaj posebnega! Kdo mi bo pač to prepovedal? —

Zopet sva umolknila. Nekaj prisiljenega se je zdelo, da je v ozdušju, pač prvič, odkar sva bila skupaj.

Naslednjega dne sva pričela izkazovati gospodinjji hčerki male prijaznosti. One dni sem se domislil, da je stala na mizi mala škatljica slaščic. Še nikdar si ni-šo privoščili takega razkosja. A-na Grigorjeva je pričela tako-ponujati. Ponudila je tudi Buino-vu, ki se je nekako v zadregi za-hvalil.

— Toda ne, — je rekla Ana Grigorjeva, — saj je vendar vaš lastni okus; kako morete odklo-niti?

Zganil sem se ter se temno o-zrl v tovariša. Bil je pač prvi sovražni pogled, ki sem mu ga kdaj vrnil. Grozna jeza me je pri-jela. Kako si more predzniti, ji prinesiti slaščice! Prvič, prej ni tega nikdar storil, drugič pa, od-ko je dobil denar? Vedel sem prav dobro, da je imel Buinov — prav kakor jaz — le prav za silo denarja. Zdaj pa je prinesel sla-ščice, in kakor sem videl na škat-lji, še iz prvovrstne slaščičarne.

Ko sva vstala naslednje jutro, je Buinov v prvem hipu morda pozabil najino sovražno razmerje ter me vprašal:

— Prosim, pogledj, koliko je u-ra.

Dvignil sem glavo.

— No, kaj pa je s tvojo uro?

— Moja... hm... no, da, z eno besedo, ustavila se je. Dal sem jo popraviti.

Takoj mi je bilo jasno, da Buinov ni govoril resnice in izpre-videl sem, da jo je zastavil, da je mogel kupiti Ani Grigorjevni slaščice, in v istem hipu sem začu-til tudi sam potrebo, prinesiti ji cvetlice, pa naj stane, kaj hoče.

Ko je odšel Buinov, — zdaj nisva hodila nič več skupno, — sem se začel ozirati, kje bi našel kak predmet, ki bi ga mogel za-staviti. Ugledal sem površnik, ga obesil čez roko ter ga nesel v za-stavljalnico. Zvečer je šel Buinov prej k čaju, kakor jaz. Ko sem se pridružil, me je pogledal s prav-hudim pogledom. Moje cvetlice so stale pred ogledalom, da se je zdelo, kakor bi prinesel dva in ne samo en šopek. Ana Grigorjev-na je bila očitno vesela cvetlice, ker je stopila večkrat do njih, jih povonjala ter bila vesela.

— O, kako lepe cvetlice! — je vskliknila ter me pogledovala s prijaznim, hvaležnim pogledom.

S takimi prijaznostmi pač ni bila razvajena.

Tudi stotnik z dolgimi brki je bil poleg. Tudi on je hvalil moje cvetlice. Bil je vesel in prepri-čan, da sem si pridobil s cvetli-cami zmago nad Buinovim. S tem pa naravno stvar še ni bila kon-čana. Nadaljevala sva s tekmoval-njem ter delala še druge darove. Buinov jo je spremljal v knjižni-co, kjer je jemala knjige. Jaz sem kupil parkrat vstopnice za gledališče ter jo povabil. Večkrat na teden sem moral v zastavljal-nico in kmalu nisem imel skoro ničesar več. Prišlo je tako daleč, da sem moral zastaviti moj kras-ni leksikon, ki je bil znan na celi univerzi. Opazil sem, da Ana Gri-gorjeva posebno ljubi gledali-šče. Ob takih večerih je bila na-pram meni posebno ljubezniva. Zato pa me je Buinov, ki ni imel toliko reči za zastavit kakor jaz, ob povratku domov prav črno gledal.

Tisoč malih uslug, zdaj od me-ne, zdaj od njega, je sledilo. Ni-kdar nisva govorila z Buinovim o tem. Najino razmerje se je vid-no izpremenilo. Zjutraj nikdar nisva vstala istočasno. Če se je on prvi napravljal sem se name-noma zaril z glavo pod odejo, ka-kor bi še spal, če sem bil jaz prvi, je on uporabil isto sredstvo. Trudila sva se, da se ne bi sreča-čevali ali pogledavala. Celo na uni-verzi sva šla po možnosti drug drugemu s pota. To je bilo tako očitno, da tudi drugim študen-tom ni ostalo prikrito.

— Ali sta se skregala? — so izpraševali.

Seveda sva odgovorila: ne, to-da nekaj je ležalo v glasu, da na-uama niso verjeli.

Nič več nisva čitala knjig skup-no. Deset dni ni bila ne ena besed-a izgovorjena v najini sobi. — Skupno bivanje je postalo nad-ležno ter naravnost neznošno.

Toda enkrat se je pripetil krat-ek pogovor. Buinov je začel:

— Veš kaj, — je rekel jecaje in stran gledajoč, — zdi se mi, da bi bilo boljše, če bi se ločila.

Pogledal sem ga vprašaje, da-si mi je bil predlog takoj všeč.

— Da, radi mene! — sem od-vrnil.

In v resnici so pričela iskati si sobe. Toda ničesar nisva mogla najti. Priznati moram, v srcu sem gojil skrivno željo, da bi Buinov prvi našel sobo ter se preselil, jaz pa bi ostal na istem mestu. Na kak način bi zbral dvajset rubljev, da bi plačal sobo, na to seveda ni-sem mislil. Seveda pa sem bil pre-pričan, da ima Buinov prav iste želje. To je bil bržkone vzrok, da si tako dolgo nisva mogla poiska-ti pripravnih sob. Toda ločenje je bilo nepreklikno sklenjeno. — Bila sva že sovražnika in najino nadaljno skupno bivanje se je zde-lo nemogoče.

Vendar sva prišla vedno oba zvečer k čaju. Ti večeri pa niso bili nič več tako veseli. Ana Gri-gorjeva ni opazila najinega no-vega razmerja. Toda midva sva se pogledovala temno, nisva se ogovarjala ter se obračala le do nje.

Enkrat sva našla njo in mater v posebnem razpoloženju. Bilo je nekaj nenavadnega, svečanega v ozračju, dasi brez drugih poseb-nih znamenj. Ana Grigorjeva je nosila svetlo oblačilo, na prsih pa je nosila zataknjeno rožo. — Stotnik je bil navzoč, toda sedel ni pri materi, ampak pri mladi deklici.

— Ali veste, — se je obrnila mati Ana Grigorjevo do naju, — da je pri nas nekaj novega.

— Novega? Kaj pa? — sva vprašala oba.

— Ta stotnik je zasnil Ani co.

— Da?

— Da, in v dveh tednih bo že-nitovanje, — je odvrnila Ana Grigorjeva sama veselo.

Midva oba nisva vedela takoj odgovora na to naznanilo. Potem se je Buinov zavedal prvi, vstal ter čestital gospodinjji in njeni hčerki. Isto sem storil jaz.

Nisva ostala dolgo v njihovi družbi ter se proti navadi vrnila že ob desetih v svojo sobo. Jaz sem sedel na stol za mizo, Buinov na zofo, in tako sva molčala ka-kih dvajset minut. Potem je sko-čil razburjen kvišku ter se začel sprehajati po sobi. Potem se je nenadoma ustavil, sedel za mizo poleg mene.

— Slušaj, — je rekel, — ali imaš kaj?

— To se pravi, ti misliš pač de-nar?

— No, seveda, vsaj malenkost.

— Hočeš si pač kupiti strupa, e? — sem odvrnil, ne da bi skril hudomušen smehljaj.

— Ali je to morda tvoj namen?

Molčala sva za hip; potem pa, za oba nepričakovano, sva se oba hkratu glasno zasmejala v obraz.

— Ali nisva navsezadnje oba prava noreca? — je rekel Buinov.

— Skoro! — sem odvrnil.

— Torej, ali imaš kaj?

— Se bo že kaj našlo. Včeraj sem zastavil še svojo verzičico....

Ali si videl one slaščice? Saj ti jih je Ana Grigorjeva ponudila....

Ostalo mi je še pol rublja.

— Veš kaj, potem pa hajdi, da spijeva vsak kozarec piva.

Oblekla sva se ter odšla ven. Nedaleč od najinega stanovanja je bila mala restavracija, kjer sva se prejšnje čase večkrat ustavila. Pivo je bilo tam ceno in vedno sva našla kakega tovariša. Tudi zdaj jih je bilo tam pet. Vsem je bilo znano, da sva se namenila raziti se in najin skupen nastop ter dejstvo, da sva sedela pri isti mizi ter trkala s kozarci, je vzbudi-lo splošno pozornost.

— Kaj pa naj to pomeni? Kaj se ne bosta razšla? — so spraš-ovali.

— Seveda, bova se selila, — je odvrnil Buinov.

Začuden sem ga pogledal.

— No, da, preselila se bova. — Jutri si bova poiskala sobo.

— Skupno? — so ga vprašali.

— Seveda, razume se tako.

Drugače dej naju je obiskala gospodinja ter se v lečla opravi-čevati. Stvar je bila ta, da se mi sli stotnik prseliti v kratkeza v najino sobo in da jo morava mi-dva izprazniti.

Minil je še en teden. Z Buino-vim sva si našla novo sobo, čisto malo, v petem nadstropju, z uho-dom skozi kuhinjo, grdo, ozko, neudobno. Plačala sva zanj sku-paj devet rubljev.

— Da, brate, zdaj morava sko-pi za pet mesecev tu kampirati, dok-ler nisva rešila vsega, kar sva bi-la zastavila radi lepih oči Ane Grigorjeve! — je rekel Buinov.

Nič več se nisva prepirala ter sva ostala trajno dobra prijate-lja....

Za kratek čas.

Poslanec.

Državni poslanec: — Povejte mi vendar, gospod župan, kaj pa govore ljudje v vaši občini o me-ni?

Župan: — E, kaj bi jim pra-vil....

Državni poslanec: — Prosim, povejte mi brez ovinkov in čisto odkritosrčno....

Župan: — Če že hočete....

Ljudje pravijo: deset let je že poslanec pa ne enkrat se ni mi-nister postal. Da, in potem prav-ijo: naš poslanec mora biti še bolj neumen, kakor so drugi, ker če še zase nič ne doseže, kaj bo šele za nas!

Slaba gospodinja.

— Ti prijatelj, ali nisi ti en-krat stanoval pri gospe Koren-čevi? Jaz bi rad pri njej sobo naj-el. Kakšna pa je ta ženska?

— Strašna! Zmerja ti, kar se da, sirova je in skrajno brezob-zirna....

— Izvrstno! Takoj vzamem so-bo. Veš, krojač in čevljar prihaja namreč po trikrat na teden nadme....

Oslarija.

Žena: — Malo moraš potrpeti, nisem še gotova z večerjo. Veš, teta je bila celo popoldne tu.

Mož: — Sta pa že spet obra-vnavali same oslarije.

Žena: — Celo popoldne sva sa-mo o tebi govorili.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. M., Moon Run, Pa. — Naj-prvo so klical redno armado z rezervami, to je one, ki se niso do-sluzili dvajset let; pozneje de-želno brambo.

F. M., Milwaukee, Wis. — 18-letni bodo v Avstriji vpoklicani dne 15. oktobra, kot se glasi v ne-ki današnji brzojavki z Dunaja.

Glede drugega vprašanja vam ne moremo dati pojasnila, a s tistimi ljevati.

700 kronami na leto najbrž ne bo nič.

Turška križarka.

London, Anglija, 25. sept. — Reuterjeva agentura je dobila iz Petrograda sledeča poročila: —

Turška križarka "Sultan Selim" je presenetila v bližini Bospora več ruskih podmorskih čolnov, ki so se pa še prej umaknili, pred-no jih je začela križarka obstre-movati.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

V ruskem ujetništvu. Fran Dela se je oglašil iz kazanske gubernije v evropski Rusiji. Piše svoji sestri gđ. Angelici, ki stane na Sv. Petra cesti št. 93 v Ljubljani med drugim tudi to-le:

...Nič ranjen sem prišel v vojno ujetništvo in se prav dobro počutim. Tukaj je priložnost, da si bodem kaj zaslužil, kadar mi poide denar... V Rusiji, dne 3. avgusta 1915. — Edvard Zgurjeva žena Frida, ki stane na Zabajaku št. 3 v Ljubljani, je prejela iz Petropavlovske pisane od svojega moža, ki se nahaja v imenovanem mestu v vojnem ujetništvu. Dopisnica, datirana 12. maja 1915, se glasi: ...Predno ti nadalje pišem, te prav pristočno pozdravim in ti dam vedeti, da se nahajam v Sibiriji v ujetništvu. Zdrav sem in želim, da bi bila tudi ti zdrava. Bog da kaj kmalu mir! Mnogo pozdravov tebi in Bertki pošilja Edvard Zgur. Mesto Petropavlovsk šteje 20.000 prebivalcev, ter leži na veliki sibirski poštini cesti in reki Išimu v akmolinski guberniji. V Petropavlovsk prihajajo mnogostevilne karavane iz Turkestan, ki imajo živahno trgovino in kupčijo zlasti s Kirgizi. — Stud. med. Ivan Lovšin piše v Ljubljano iz Tare: ...Začasno biva v mestu Tari nedaleč od Omska. Opravila nimam nobenega. Sicer sem pa prav zdrav. Tisoč pozdravov ti pošiljam iz Sibirije! V Tari, dne 26. junija 1915. Tara leži na otoku rek Arkake in Irša ter šteje nekaj čez 7000 prebivalcev, ki so v trgovinski zvezi s Kitajsko in Boharo. — Ljubljana: Pavel Zamuda piše iz Tjumeņa: ...Na življenje v tujini sem se že nekako privadil. Mnogo mi slini na dom in na lepe naše planine, posebno v poslednjem času. Zdrav sem, godi se mi dobro. Delo in opravilo imam tudi. Moj sedanjí šport je proučevanje tatarske. Ker je med mojimi pacijenti tudi nekaj Tatarov, lepo napredujem. Ruščino se tudi učim. Sprejmite srčen pozdrav! Mesto Tjumeņa s malo trdnjavo leži na stoku rek Tjumenke in Ture ter šteje skoraj 30.000 prebivalcev. Skozi mesto plovejo parniki, ki tvorijo preko Omska važno prometno žilo z mestom Semipalatinskom v južni Sibiriji in Tjumeņom. — Ivan Baehler biva kakor vojni ujetnik v Karsumu v sibirski guberniji. Piše prijatelju v Ljubljano: ...V Moskvi sem čul o novačenju letnikov 1878—1894 v Avstriji. ... Pozdrav iz daljine dalje! — Ivan Žigante pošilja iz vojnega ujetništva v Tascentu prijateljske pozdrave v Ljubljano. Piše, da je zdrav, samo vročina je huda. — Vinko Borštnar biva kakor ujetnik v Petropavlovsku v Sibiriji. Piše, da je zdrav. V Petropavlovsku je več Slovencev.

Pogreša se že od 7. aprila Andrej Frelj iz Sovodeni št. 4, pošta Gorenja vas, Gorenjske, pešec 27. domobranskega polka. Zadnji je pisal iz Galicije.

Skrb za vojake-slepce. C. kr. deželno predsedništvo pozivlja vojake, ki so na vojni izgubili eno ali obe oči, da se zglašijo pri mestnem magistratu v Ljubljani, ali pa pri svojih okrajnih glavarstvih zaradi bodoče preskrbe. S seboj morajo prinesiti rojstni in domovinski list, vojaško knjižico in eventuelno druge listine. — Županstvo občine Kropa je poslalo deželnemu odboru znesek 100 kron kot čisti donos po županstvu prirejen veseliem v korist oslepljenih vojakov.

Za vojake. Na prošnjo mestnega županstva v Idriji so nabirale gospodične učiteljice e. kr. zavođa za domačo obrt v Idriji za vojake tobak, cigarete, denar itd. Nabralo se za 15 K 86 vin. cigarete, za 1 K 10 vin. tobaka, za 5 K papirja in za 138 K 90 vin. gotovine, skupaj za 160 K 86 vin.

Podpora. Za vdovo A. Drole na Kranjskem, ki ima deset sinov-vojakov, se je do 31. avgusta nabralo podpore v znesku 1778 K.

Vse je zastraženo. Skladišča, shranjevališča in važne naprave in junaškega sreča. Korajže mu nikdar zmanjkalo. Dolgi deset mesecev se je bojeval ob moji strani. Sploh moram izreči vsem vrtilom slovenskim fantom kot junakom prve vrste dolžno zahvalo.

Pflanzer-Baltin iz Konjic? Mariborskemu "Sl. Gosp." se piše: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju (na severnem bojišču), Pflanzer-Baltin, je rodom Pflanzer, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svoj čas posestnik takozvanega Doblaha, katerega poseduje sedaj grofica Sernaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o poveljniku Pflanzer-Baltinu.

KOROŠKO. Nabiralni dan na Koroškem. Iz Celovca poročajo: Od deželnega predsednika dr. Karla grofa za Lodron-Laterano, kneza in škofa krskega dr. Adama Hafterja, deželnega glavarja Leopolda barona pl. Aichelburg-Labia in župana dr. Gustava viteza pl. Metnitz izdani oklice za nabiranje darov je po celi deželi našel najživahnejši odmev. Uspeh je krasno spridevalo koroškega prebivalstva, ki je zopet dokazalo svojo hvalenost četam, ki imajo hude boje proti obilici sovražnikov, zlasti na južnem bojišču, ki stoji na straži in odbija njihove napade, da lahko mirno obdeluje svojo grudo, ki nam ravno letos daje bogato žetev. Uspeh tega nabiranja se mora imenovati naravnost sijajen, ker se je nabralo 32.500 K in se je ta svota, zvišana po ostankih starejših zbirk na 40.000 K, porabila za cesarsko slavnost naših čet na bojišču. Nekateri premožnejši so darovali kar po 1000 K, kakor dr. Karol baron pl. Auer-Welsbach, grof Artur Henckel-Donnersmarck, Vinko grof pl. Thurn, deželni glavar Leopold baron pl. Aichelburg-Labia, neimenovan celo 2000 K; po 500 K knez in škof dr. Adam Hafter, deželni predsednik grof in grofica Lodron, Maks pl. Pongratz iz Porcu, knez in knežinja Rosenberg; po 400 K Viljem vitez pl. Ehrfeld in gđ. Anna Wölbitsch; po 200 K grofica Dubsky, gospa Nelly pl. Gutmannsthal in Ludovik Wittgenstein; po 100 K baron in baronica Jozef Aichelburg, Vetrin, Maks vitez pl. Burger, Oskar državni grof Christallnig, grof in grofica Leopold Goess, Hermine Hönlinger, grof Carlo za Lodron-Laterano, Sovodnje, grofica Lodron, Gradec, baronica Meding, Maks Rotauer, neimenovan, primarij dr. Karel Pichler, Celovska zbirka z dne 1. avgusta je znesla 5058 K 16 vin.; zbirke v okrajnih glavarstvih Šmohor 1205 K 1 vin., Celovec 828 K 36 vin., Špital 3479 K, St. Vid 4041 K 6 vin., Velikovec 2826 K 78 vin., Volsperk 3711 K 64 vin. Za ta denar so se nakupili darovi, in sicer predvsem tobako, blago, jedila in pijače, noži in drugo, kar potrebujejo in si žele čete. Primeren del se je odkazal četam, ki se dopolnjujejo iz Koroške (Khevenhüller infanterija, 8. lovski bataljon, 4. domobranski pešpolk, 9. poljski topničarski polk), ostalo se je porabilo potem najvišjega poveljstva za bojujoče se čete na koroški bojni črti.

PRIMORSKO. V italijanskem ujetništvu se nahaja kadet Milan Kolar z Nabrezine, absolvirani jurist. Pisal je nemško dopisnico — slovensko ne sme pisati, pisati se sme samo italijansko, francosko, angleško in nemško — ter naznanja, da se nahaja v Finalmarina pri Genovi. Poroča v pomirjenje svojcev, da postopajo z njimi dobro in da so ujetniki ločeni po narodnosti. Z njim sta tudi učitelj Lojze Bravničar iz Tolmna in praporščak Jozef Vorchab iz Celja.

Pogreša se že od oktobra 1. l. Stefan Figar, planinski lovec pri 20. lovskem bataljonu, 2. stotniji, in Alojzij Vendermin, pešec 97. polka, 14. stotnije, pridelen sanitetnemu oddelku, oba iz občine Kojsko pri Gorici.

Na poštenu uradu Trnovo pri Gorici se je pričel zopet poštini promet s pismi, rekomandiranimi pošiljkami, denarnimi pismi, poštini nakaznicami in pošto hranilnico, s poštini uradom v Kostanjevici in Vale promet s poštini nakaznicami in s pošto hranilnico. Pismena poročila v denarnih pismih in na poštini nakaznicah niso dopustna.

Zalostna usoda begunske družine. V Gradcu je umrla v deželni bolnišnici gospa Cairia Faidutti, rojena grofica Panigai iz Furlanije, vdova po višjem računskem svetniku, stara 57 let. Ob izbruhu vojne ji je umrl soprog. S svojima dvema sinovima je prišla iz Trsta

in junaškega sreča. Korajže mu nikdar zmanjkalo. Dolgi deset mesecev se je bojeval ob moji strani. Sploh moram izreči vsem vrtilom slovenskim fantom kot junakom prve vrste dolžno zahvalo.

Pflanzer-Baltin iz Konjic? Mariborskemu "Sl. Gosp." se piše: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju (na severnem bojišču), Pflanzer-Baltin, je rodom Pflanzer, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svoj čas posestnik takozvanega Doblaha, katerega poseduje sedaj grofica Sernaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o poveljniku Pflanzer-Baltinu.

KOROŠKO. Nabiralni dan na Koroškem. Iz Celovca poročajo: Od deželnega predsednika dr. Karla grofa za Lodron-Laterano, kneza in škofa krskega dr. Adama Hafterja, deželnega glavarja Leopolda barona pl. Aichelburg-Labia in župana dr. Gustava viteza pl. Metnitz izdani oklice za nabiranje darov je po celi deželi našel najživahnejši odmev. Uspeh je krasno spridevalo koroškega prebivalstva, ki je zopet dokazalo svojo hvalenost četam, ki imajo hude boje proti obilici sovražnikov, zlasti na južnem bojišču, ki stoji na straži in odbija njihove napade, da lahko mirno obdeluje svojo grudo, ki nam ravno letos daje bogato žetev. Uspeh tega nabiranja se mora imenovati naravnost sijajen, ker se je nabralo 32.500 K in se je ta svota, zvišana po ostankih starejših zbirk na 40.000 K, porabila za cesarsko slavnost naših čet na bojišču. Nekateri premožnejši so darovali kar po 1000 K, kakor dr. Karol baron pl. Auer-Welsbach, grof Artur Henckel-Donnersmarck, Vinko grof pl. Thurn, deželni glavar Leopold baron pl. Aichelburg-Labia, neimenovan celo 2000 K; po 500 K knez in škof dr. Adam Hafter, deželni predsednik grof in grofica Lodron, Maks pl. Pongratz iz Porcu, knez in knežinja Rosenberg; po 400 K Viljem vitez pl. Ehrfeld in gđ. Anna Wölbitsch; po 200 K grofica Dubsky, gospa Nelly pl. Gutmannsthal in Ludovik Wittgenstein; po 100 K baron in baronica Jozef Aichelburg, Vetrin, Maks vitez pl. Burger, Oskar državni grof Christallnig, grof in grofica Leopold Goess, Hermine Hönlinger, grof Carlo za Lodron-Laterano, Sovodnje, grofica Lodron, Gradec, baronica Meding, Maks Rotauer, neimenovan, primarij dr. Karel Pichler, Celovska zbirka z dne 1. avgusta je znesla 5058 K 16 vin.; zbirke v okrajnih glavarstvih Šmohor 1205 K 1 vin., Celovec 828 K 36 vin., Špital 3479 K, St. Vid 4041 K 6 vin., Velikovec 2826 K 78 vin., Volsperk 3711 K 64 vin. Za ta denar so se nakupili darovi, in sicer predvsem tobako, blago, jedila in pijače, noži in drugo, kar potrebujejo in si žele čete. Primeren del se je odkazal četam, ki se dopolnjujejo iz Koroške (Khevenhüller infanterija, 8. lovski bataljon, 4. domobranski pešpolk, 9. poljski topničarski polk), ostalo se je porabilo potem najvišjega poveljstva za bojujoče se čete na koroški bojni črti.

PRIMORSKO. V italijanskem ujetništvu se nahaja kadet Milan Kolar z Nabrezine, absolvirani jurist. Pisal je nemško dopisnico — slovensko ne sme pisati, pisati se sme samo italijansko, francosko, angleško in nemško — ter naznanja, da se nahaja v Finalmarina pri Genovi. Poroča v pomirjenje svojcev, da postopajo z njimi dobro in da so ujetniki ločeni po narodnosti. Z njim sta tudi učitelj Lojze Bravničar iz Tolmna in praporščak Jozef Vorchab iz Celja.

Pogreša se že od oktobra 1. l. Stefan Figar, planinski lovec pri 20. lovskem bataljonu, 2. stotniji, in Alojzij Vendermin, pešec 97. polka, 14. stotnije, pridelen sanitetnemu oddelku, oba iz občine Kojsko pri Gorici.

Na poštenu uradu Trnovo pri Gorici se je pričel zopet poštini promet s pismi, rekomandiranimi pošiljkami, denarnimi pismi, poštini nakaznicami in pošto hranilnico, s poštini uradom v Kostanjevici in Vale promet s poštini nakaznicami in s pošto hranilnico. Pismena poročila v denarnih pismih in na poštini nakaznicah niso dopustna.

Zalostna usoda begunske družine. V Gradcu je umrla v deželni bolnišnici gospa Cairia Faidutti, rojena grofica Panigai iz Furlanije, vdova po višjem računskem svetniku, stara 57 let. Ob izbruhu vojne ji je umrl soprog. S svojima dvema sinovima je prišla iz Trsta

in junaškega sreča. Korajže mu nikdar zmanjkalo. Dolgi deset mesecev se je bojeval ob moji strani. Sploh moram izreči vsem vrtilom slovenskim fantom kot junakom prve vrste dolžno zahvalo.

Pflanzer-Baltin iz Konjic? Mariborskemu "Sl. Gosp." se piše: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju (na severnem bojišču), Pflanzer-Baltin, je rodom Pflanzer, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svoj čas posestnik takozvanega Doblaha, katerega poseduje sedaj grofica Sernaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o poveljniku Pflanzer-Baltinu.

KOROŠKO. Nabiralni dan na Koroškem. Iz Celovca poročajo: Od deželnega predsednika dr. Karla grofa za Lodron-Laterano, kneza in škofa krskega dr. Adama Hafterja, deželnega glavarja Leopolda barona pl. Aichelburg-Labia in župana dr. Gustava viteza pl. Metnitz izdani oklice za nabiranje darov je po celi deželi našel najživahnejši odmev. Uspeh je krasno spridevalo koroškega prebivalstva, ki je zopet dokazalo svojo hvalenost četam, ki imajo hude boje proti obilici sovražnikov, zlasti na južnem bojišču, ki stoji na straži in odbija njihove napade, da lahko mirno obdeluje svojo grudo, ki nam ravno letos daje bogato žetev. Uspeh tega nabiranja se mora imenovati naravnost sijajen, ker se je nabralo 32.500 K in se je ta svota, zvišana po ostankih starejših zbirk na 40.000 K, porabila za cesarsko slavnost naših čet na bojišču. Nekateri premožnejši so darovali kar po 1000 K, kakor dr. Karol baron pl. Auer-Welsbach, grof Artur Henckel-Donnersmarck, Vinko grof pl. Thurn, deželni glavar Leopold baron pl. Aichelburg-Labia, neimenovan celo 2000 K; po 500 K knez in škof dr. Adam Hafter, deželni predsednik grof in grofica Lodron, Maks pl. Pongratz iz Porcu, knez in knežinja Rosenberg; po 400 K Viljem vitez pl. Ehrfeld in gđ. Anna Wölbitsch; po 200 K grofica Dubsky, gospa Nelly pl. Gutmannsthal in Ludovik Wittgenstein; po 100 K baron in baronica Jozef Aichelburg, Vetrin, Maks vitez pl. Burger, Oskar državni grof Christallnig, grof in grofica Leopold Goess, Hermine Hönlinger, grof Carlo za Lodron-Laterano, Sovodnje, grofica Lodron, Gradec, baronica Meding, Maks Rotauer, neimenovan, primarij dr. Karel Pichler, Celovska zbirka z dne 1. avgusta je znesla 5058 K 16 vin.; zbirke v okrajnih glavarstvih Šmohor 1205 K 1 vin., Celovec 828 K 36 vin., Špital 3479 K, St. Vid 4041 K 6 vin., Velikovec 2826 K 78 vin., Volsperk 3711 K 64 vin. Za ta denar so se nakupili darovi, in sicer predvsem tobako, blago, jedila in pijače, noži in drugo, kar potrebujejo in si žele čete. Primeren del se je odkazal četam, ki se dopolnjujejo iz Koroške (Khevenhüller infanterija, 8. lovski bataljon, 4. domobranski pešpolk, 9. poljski topničarski polk), ostalo se je porabilo potem najvišjega poveljstva za bojujoče se čete na koroški bojni črti.

PRIMORSKO. V italijanskem ujetništvu se nahaja kadet Milan Kolar z Nabrezine, absolvirani jurist. Pisal je nemško dopisnico — slovensko ne sme pisati, pisati se sme samo italijansko, francosko, angleško in nemško — ter naznanja, da se nahaja v Finalmarina pri Genovi. Poroča v pomirjenje svojcev, da postopajo z njimi dobro in da so ujetniki ločeni po narodnosti. Z njim sta tudi učitelj Lojze Bravničar iz Tolmna in praporščak Jozef Vorchab iz Celja.

Pogreša se že od oktobra 1. l. Stefan Figar, planinski lovec pri 20. lovskem bataljonu, 2. stotniji, in Alojzij Vendermin, pešec 97. polka, 14. stotnije, pridelen sanitetnemu oddelku, oba iz občine Kojsko pri Gorici.

Na poštenu uradu Trnovo pri Gorici se je pričel zopet poštini promet s pismi, rekomandiranimi pošiljkami, denarnimi pismi, poštini nakaznicami in pošto hranilnico, s poštini uradom v Kostanjevici in Vale promet s poštini nakaznicami in s pošto hranilnico. Pismena poročila v denarnih pismih in na poštini nakaznicah niso dopustna.

Zalostna usoda begunske družine. V Gradcu je umrla v deželni bolnišnici gospa Cairia Faidutti, rojena grofica Panigai iz Furlanije, vdova po višjem računskem svetniku, stara 57 let. Ob izbruhu vojne ji je umrl soprog. S svojima dvema sinovima je prišla iz Trsta

in junaškega sreča. Korajže mu nikdar zmanjkalo. Dolgi deset mesecev se je bojeval ob moji strani. Sploh moram izreči vsem vrtilom slovenskim fantom kot junakom prve vrste dolžno zahvalo.

Pflanzer-Baltin iz Konjic? Mariborskemu "Sl. Gosp." se piše: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju (na severnem bojišču), Pflanzer-Baltin, je rodom Pflanzer, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svoj čas posestnik takozvanega Doblaha, katerega poseduje sedaj grofica Sernaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o poveljniku Pflanzer-Baltinu.

KOROŠKO. Nabiralni dan na Koroškem. Iz Celovca poročajo: Od deželnega predsednika dr. Karla grofa za Lodron-Laterano, kneza in škofa krskega dr. Adama Hafterja, deželnega glavarja Leopolda barona pl. Aichelburg-Labia in župana dr. Gustava viteza pl. Metnitz izdani oklice za nabiranje darov je po celi deželi našel najživahnejši odmev. Uspeh je krasno spridevalo koroškega prebivalstva, ki je zopet dokazalo svojo hvalenost četam, ki imajo hude boje proti obilici sovražnikov, zlasti na južnem bojišču, ki stoji na straži in odbija njihove napade, da lahko mirno obdeluje svojo grudo, ki nam ravno letos daje bogato žetev. Uspeh tega nabiranja se mora imenovati naravnost sijajen, ker se je nabralo 32.500 K in se je ta svota, zvišana po ostankih starejših zbirk na 40.000 K, porabila za cesarsko slavnost naših čet na bojišču. Nekateri premožnejši so darovali kar po 1000 K, kakor dr. Karol baron pl. Auer-Welsbach, grof Artur Henckel-Donnersmarck, Vinko grof pl. Thurn, deželni glavar Leopold baron pl. Aichelburg-Labia, neimenovan celo 2000 K; po 500 K knez in škof dr. Adam Hafter, deželni predsednik grof in grofica Lodron, Maks pl. Pongratz iz Porcu, knez in knežinja Rosenberg; po 400 K Viljem vitez pl. Ehrfeld in gđ. Anna Wölbitsch; po 200 K grofica Dubsky, gospa Nelly pl. Gutmannsthal in Ludovik Wittgenstein; po 100 K baron in baronica Jozef Aichelburg, Vetrin, Maks vitez pl. Burger, Oskar državni grof Christallnig, grof in grofica Leopold Goess, Hermine Hönlinger, grof Carlo za Lodron-Laterano, Sovodnje, grofica Lodron, Gradec, baronica Meding, Maks Rotauer, neimenovan, primarij dr. Karel Pichler, Celovska zbirka z dne 1. avgusta je znesla 5058 K 16 vin.; zbirke v okrajnih glavarstvih Šmohor 1205 K 1 vin., Celovec 828 K 36 vin., Špital 3479 K, St. Vid 4041 K 6 vin., Velikovec 2826 K 78 vin., Volsperk 3711 K 64 vin. Za ta denar so se nakupili darovi, in sicer predvsem tobako, blago, jedila in pijače, noži in drugo, kar potrebujejo in si žele čete. Primeren del se je odkazal četam, ki se dopolnjujejo iz Koroške (Khevenhüller infanterija, 8. lovski bataljon, 4. domobranski pešpolk, 9. poljski topničarski polk), ostalo se je porabilo potem najvišjega poveljstva za bojujoče se čete na koroški bojni črti.

PRIMORSKO. V italijanskem ujetništvu se nahaja kadet Milan Kolar z Nabrezine, absolvirani jurist. Pisal je nemško dopisnico — slovensko ne sme pisati, pisati se sme samo italijansko, francosko, angleško in nemško — ter naznanja, da se nahaja v Finalmarina pri Genovi. Poroča v pomirjenje svojcev, da postopajo z njimi dobro in da so ujetniki ločeni po narodnosti. Z njim sta tudi učitelj Lojze Bravničar iz Tolmna in praporščak Jozef Vorchab iz Celja.

Pogreša se že od oktobra 1. l. Stefan Figar, planinski lovec pri 20. lovskem bataljonu, 2. stotniji, in Alojzij Vendermin, pešec 97. polka, 14. stotnije, pridelen sanitetnemu oddelku, oba iz občine Kojsko pri Gorici.

Na poštenu uradu Trnovo pri Gorici se je pričel zopet poštini promet s pismi, rekomandiranimi pošiljkami, denarnimi pismi, poštini nakaznicami in pošto hranilnico, s poštini uradom v Kostanjevici in Vale promet s poštini nakaznicami in s pošto hranilnico. Pismena poročila v denarnih pismih in na poštini nakaznicah niso dopustna.

Zalostna usoda begunske družine. V Gradcu je umrla v deželni bolnišnici gospa Cairia Faidutti, rojena grofica Panigai iz Furlanije, vdova po višjem računskem svetniku, stara 57 let. Ob izbruhu vojne ji je umrl soprog. S svojima dvema sinovima je prišla iz Trsta

in junaškega sreča. Korajže mu nikdar zmanjkalo. Dolgi deset mesecev se je bojeval ob moji strani. Sploh moram izreči vsem vrtilom slovenskim fantom kot junakom prve vrste dolžno zahvalo.

Pflanzer-Baltin iz Konjic? Mariborskemu "Sl. Gosp." se piše: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju (na severnem bojišču), Pflanzer-Baltin, je rodom Pflanzer, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svoj čas posestnik takozvanega Doblaha, katerega poseduje sedaj grofica Sernaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o poveljniku Pflanzer-Baltinu.

KOROŠKO. Nabiralni dan na Koroškem. Iz Celovca poročajo: Od deželnega predsednika dr. Karla grofa za Lodron-Laterano, kneza in škofa krskega dr. Adama Hafterja, deželnega glavarja Leopolda barona pl. Aichelburg-Labia in župana dr. Gustava viteza pl. Metnitz izdani oklice za nabiranje darov je po celi deželi našel najživahnejši odmev. Uspeh je krasno spridevalo koroškega prebivalstva, ki je zopet dokazalo svojo hvalenost četam, ki imajo hude boje proti obilici sovražnikov, zlasti na južnem bojišču, ki stoji na straži in odbija njihove napade, da lahko mirno obdeluje svojo grudo, ki nam ravno letos daje bogato žetev. Uspeh tega nabiranja se mora imenovati naravnost sijajen, ker se je nabralo 32.500 K in se je ta svota, zvišana po ostankih starejših zbirk na 40.000 K, porabila za cesarsko slavnost naših čet na bojišču. Nekateri premožnejši so darovali kar po 1000 K, kakor dr. Karol baron pl. Auer-Welsbach, grof Artur Henckel-Donnersmarck, Vinko grof pl. Thurn, deželni glavar Leopold baron pl. Aichelburg-Labia, neimenovan celo 2000 K; po 500 K knez in škof dr. Adam Hafter, deželni predsednik grof in grofica Lodron, Maks pl. Pongratz iz Porcu, knez in knežinja Rosenberg; po 400 K Viljem vitez pl. Ehrfeld in gđ. Anna Wölbitsch; po 200 K grofica Dubsky, gospa Nelly pl. Gutmannsthal in Ludovik Wittgenstein; po 100 K baron in baronica Jozef Aichelburg, Vetrin, Maks vitez pl. Burger, Oskar državni grof Christallnig, grof in grofica Leopold Goess, Hermine Hönlinger, grof Carlo za Lodron-Laterano, Sovodnje, grofica Lodron, Gradec, baronica Meding, Maks Rotauer, neimenovan, primarij dr. Karel Pichler, Celovska zbirka z dne 1. avgusta je znesla 5058 K 16 vin.; zbirke v okrajnih glavarstvih Šmohor 1205 K 1 vin., Celovec 828 K 36 vin., Špital 3479 K, St. Vid 4041 K 6 vin., Velikovec 2826 K 78 vin., Volsperk 3711 K 64 vin. Za ta denar so se nakupili darovi, in sicer predvsem tobako, blago, jedila in pijače, noži in drugo, kar potrebujejo in si žele čete. Primeren del se je odkazal četam, ki se dopolnjujejo iz Koroške (Khevenhüller infanterija, 8. lovski bataljon, 4. domobranski pešpolk, 9. poljski topničarski polk), ostalo se je porabilo potem najvišjega poveljstva za bojujoče se čete na koroški bojni črti.

PRIMORSKO. V italijanskem ujetništvu se nahaja kadet Milan Kolar z Nabrezine, absolvirani jurist. Pisal je nemško dopisnico — slovensko ne sme pisati, pisati se sme samo italijansko, francosko, angleško in nemško — ter naznanja, da se nahaja v Finalmarina pri Genovi. Poroča v pomirjenje svojcev, da postopajo z njimi dobro in da so ujetniki ločeni po narodnosti. Z njim sta tudi učitelj Lojze Bravničar iz Tolmna in praporščak Jozef Vorchab iz Celja.

Pogreša se že od oktobra 1. l. Stefan Figar, planinski lovec pri 20. lovskem bataljonu, 2. stotniji, in Alojzij Vendermin, pešec 97. polka, 14. stotnije, pridelen sanitetnemu oddelku, oba iz občine Kojsko pri Gorici.

Na poštenu uradu Trnovo pri Gorici se je pričel zopet poštini promet s pismi, rekomandiranimi pošiljkami, denarnimi pismi, poštini nakaznicami in pošto hranilnico, s poštini uradom v Kostanjevici in Vale promet s poštini nakaznicami in s pošto hranilnico. Pismena poročila v denarnih pismih in na poštini nakaznicah niso dopustna.

Zalostna usoda begunske družine. V Gradcu je umrla v deželni bolnišnici gospa Cairia Faidutti, rojena grofica Panigai iz Furlanije, vdova po višjem računskem svetniku, stara 57 let. Ob izbruhu vojne ji je umrl soprog. S svojima dvema sinovima je prišla iz Trsta

in junaškega sreča. Korajže mu nikdar zmanjkalo. Dolgi deset mesecev se je bojeval ob moji strani. Sploh moram izreči vsem vrtilom slovenskim fantom kot junakom prve vrste dolžno zahvalo.

Pflanzer-Baltin iz Konjic? Mariborskemu "Sl. Gosp." se piše: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju (na severnem bojišču), Pflanzer-Baltin, je rodom Pflanzer, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svoj čas posestnik takozvanega Doblaha, katerega poseduje sedaj grofica Sernaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o poveljniku Pflanzer-Baltinu.

in junaškega sreča. Korajže mu nikdar zmanjkalo. Dolgi deset mesecev se je bojeval ob moji strani. Sploh moram izreči vsem vrtilom slovenskim fantom kot junakom prve vrste dolžno zahvalo.

Pflanzer-Baltin iz Konjic? Mariborskemu "Sl. Gosp." se piše: Sedanjí poveljnik naših hrabrih čet ob Dnjestrju (na severnem bojišču), Pflanzer-Baltin, je rodom Pflanzer, a je bil posinovljen od barona Baltina, ki je bil svoj čas posestnik takozvanega Doblaha, katerega poseduje sedaj grofica Sernaž. Mogoče, da kdo izmed Konjičanov ve kaj več o poveljniku Pflanzer-Baltinu.

KOROŠKO. Nabiralni dan na Koroškem. Iz Celovca poročajo: Od deželnega predsednika dr. Karla grofa za Lodron-Laterano, kneza in škofa krskega dr. Adama Hafterja, deželnega glavarja Leopolda barona pl. Aichelburg-Labia in župana dr. Gustava viteza pl. Metnitz izdani oklice za nabiranje darov je po celi deželi našel najživahnejši odmev. Uspeh je krasno spridevalo koroškega prebivalstva, ki je zopet dokazalo svojo hvalenost četam, ki imajo hude boje proti obilici sovražnikov, zlasti na južnem bojišču, ki stoji na straži in odbija njihove napade, da lahko mirno obdeluje svojo grudo, ki nam ravno letos daje bogato žetev. Uspeh tega nabiranja se mora imenovati naravnost sijajen, ker se je nabralo 32.500 K in se je ta svota, zvišana po ostankih starejših zbirk na 40.000 K, porabila za cesarsko slavnost naših čet na bojišču. Nekateri premožnejši so darovali kar po 1000 K, kakor dr. Karol baron pl. Auer-Welsbach, grof Artur Henckel-Donnersmarck, Vinko grof pl. Thurn, deželni glavar Leopold baron pl. Aichelburg-Labia, neimenovan celo 2000 K; po 500 K knez in škof dr. Adam Hafter, deželni predsednik grof in grofica Lodron, Maks pl. Pongratz iz Porcu, knez in knežinja Rosenberg; po 400 K Viljem vitez pl. Ehrfeld in gđ. Anna Wölbitsch; po 200 K grofica Dubsky, gospa Nelly pl. Gutmannsthal in Ludovik Wittgenstein; po 100 K baron in baronica Jozef Aichelburg, Vetrin, Maks vitez pl. Burger, Oskar državni grof Christallnig, grof in grofica Leopold Goess, Hermine Hönlinger, grof Carlo za Lodron-Laterano, Sovodnje, grofica Lodron, Gradec, baronica Meding, Maks Rotauer, neimenovan, primarij dr. Karel Pichler, Celovska zbirka z dne 1. avgusta je znesla 5058 K 16 vin.; zbirke v okrajnih glavarstvih Šmohor 1205 K 1 vin., Celovec 828 K 36 vin., Špital 3479 K, St. Vid 4041 K 6 vin., Velikovec 2826 K 78 vin., Volsperk 3711 K 64 vin. Za ta denar so se nakupili darovi, in sicer predvsem tobako, blago, jedila in pijače, noži in drugo, kar potrebujejo in si žele čete. Primeren del se je odkazal četam, ki se dopolnjujejo iz Koroške (Khevenhüller infanterija, 8. lovski bataljon, 4. domobranski pešpolk, 9. poljski topničarski polk), ostalo se je porabilo potem najvišjega poveljstva za bojujoče se čete na koroški bojni črti.

PRIMORSKO. V italijanskem ujetništvu se nahaja kadet Milan Kolar z Nabrezine, absolvirani jurist. Pisal je nemško dopisnico — slovensko ne sme pisati, pisati se sme samo italijansko, francosko, angleško in nemško — ter naznanja, da se nahaja v Finalmarina pri Genovi. Poroča v pomirjenje svojcev, da postopajo z njimi dobro in da so ujetniki ločeni po narodnosti. Z njim sta tudi učitelj Lojze Bravničar iz Tolmna in praporščak Jozef Vorchab iz Celja.

Pogreša se že od oktobra 1. l. Stefan Figar, planinski lovec pri 20. lovskem bataljonu, 2. stotniji, in Alojzij Vendermin, pešec 97. polka, 14. stotnije, pridelen sanitetnemu oddelku, oba iz občine Kojsko pri Gorici.

Na poštenu uradu Trnovo pri Gorici se je pričel zopet poštini promet s pismi, rekomandiranimi pošiljkami, den

Marija Grubbe

Spisal J. P. JAKOBSEN.

Za Glas Naroda prevel G. P.

(Nadaljevanje.)

— Jaz se ne pritožujem niti nad pomanjkanjem hrane, niti nad izgubo denarja in vrednosti. Niti najmanj pa se ne brigam za slanine in žafran. Da pa me tako častniki kot prostaki suvajo v stran, kot gobavea in bolnika, to je vnebovpijoča krvica proti meni, gospod Gueldeloeve. — Raditega sem ležal danes celo noč v travi ter stokal kot izobčen, pohabljen pes. Raditega sem se krivil in zvi jal kot najnižja plazeca se žival ter prosil v svoji žalosti in onemoglosti vsemočnega Boga, naj mi pojasni, zakaj naj bi bil jaz tako zavržen, zakaj naj bi se smatralo moje roko za hromo in nesposobno sukati orožje, sedaj, ko se daje orožje strežajem in rokodelskim pomočnikom....

— Sto hudičev, kdo ga je pa odklonil?
— Da, gospod Gueldeloeve, pihel sem na okope, prav kot so hiteli vsi drugi. Ko sem pa prišel k nekemu oddelku, so rekli, da nikogar več ne potrebujejo. Šel sem k drugemu in tam so rekli porogljivo, da so le meščani in da ni tam nobenega prostora za plemenitake in druge odličnjake. Bili so pa tudi oddelki, kjer so rekli, da nečije imeti nobenega opravka s pohabljenici, ker prinašajo ti nesrečo ter vlečejo krogle nase. Oni pa da niso prav nič pri volji žrtvovati življenje in zdrave ude stem, da bi imeli med sabo človeka, katerega je Bog zaznamoval. Nato sem šel prosit generalnega majorja Ahlefeldta, naj mi on odkaže mesto. On pa je zma jal z glavo ter s smehom rekel: da ni nevarnost še tako velika, da bi bilo treba mašiti vrste s tako kratkimi udi. Ti bi jim delali več preglaive kot pa dajali pomoči.

— Zakaj pa ni šel k par častnikom, s katerimi je znan?
— Storil sem to, gospod Gueldeloeve. Mislim sem takoj na "družbo" ter obiskal kralja Predpasnika in viteza Zlata pločevina.

— In ta sta mu pomagala?
— Da, gospod Gueldeloeve, in tako, da naj jim sam Bog to vrne! — Daniel, — so rekli, — pojdi domov in izbiraj črve iz svojih sliv! Rekli so, da niso mislili, da imam tako malo zdravega razuma. Za glumača, da sem jim dober, da pa je to stvar zase. Čisto drugače pa je, če so v službi in takrat naj jim izginem izpred oči. Ali je bilo to dobro govorjeno, gospod Gueldeloeve? Ne, naravnost grešno je bilo, zelo grešno! Da so me sprejeli v svojo družbo v vi narnah, ne pomeni še, da me smatrajo za sebi enakim. Raditega si tudi ne smem domišljati, da bi se mogel sedaj, ko so v službi, nahajati v njih družbi. Pravijo, da sem jim preveč usiljiv, gospod Gueldeloeve, da ne potrebujejo glumačev v svojih kompanijah. To so rekli meni, gospod Gueldeloeve! In jaz vendar ne zahtevam ničesar drugega kot da smem tvegati svoje življenje ob strani drugih meščanov!

— No da, — je rekel Ulrik Frederik ter se pretegnil. — Jaz razumem, da ga žalosti, da mora ostati izven vrst. In njemu bo pač tudi težko sedeti mirno ob pisalni mizi, dočim se bo na okopih odločilo o bodočnosti države. No, pa naj bo zraven. Menda.... in ozrl se je nezaupno v Daniela, — pa vendar ni za tem nobene zvi jave, mojster?

Mali je ves ogorčen udaril z nogo ob tla; postal je blede kot zid in prišel je škripati z zobmi.

— No, no, — je nadaljeval Ulrik Frederik, — jaz mu zaupam. On pa vendar ne sme zahtevati, da bi se mu zaupalo kot da je dal svojo plemiško besedo. Pomisli pa naj tudi to: njegovi lastni so ga prvi odklonili.... Tiho!

Zagrmel je strel z ene izmed bastij zunaj ob Oster vratih, — prvi, katerega se je izprožilo v tej vojni.

Ulrik Frederik se je vzvračal, v obraz mu je priklopela kri, oči so poželjivo zrlle na beli dim in ko je govoril, se mu je glas čudno tresel.

— Daniel! — je rekel, — nadalje predpoldne se lahko oglasi pri meni ter se naj ne briga za to, kar sem rekel. — Nato je odšel naprej po okopu.

Daniel je zrl z občudovanjem za njim, globoko zavdihnil, se del v travo ter pričel jokati kot se joče nesrečno dete.

Bilo je popoldne. Oster, nadležen veter je pihal po cestah me sta, dvigal oblake prahu ter metal žaganje, zdrobljeno slamo z ene ga mesta na drugo. Trgal je opeko s streh, potiskal dim nazaj v dimnike ter se zaletaval v napisne deske.

Dolge, temnomodre zastave barvarjev je metal v višino. Kolesa strugarjev je zibal semintja in krasne steklene krogle steklarjev so plesale in se blesketale za stavo s svetlo poliranimi krožniki briveev.

Na dvoriščih je loputal vrata in zapahe in perutnina je morala iskati zavetja v skednjih in celo prašici v svinjakihi so postali nemirni, ko je pihal veter skozi razpoke.

Kljub vetru pa je bilo neznosno soparno.

V hišah so posedali ljudje, lovili zrak in le muhe so nemoteno brenčale naokrog.

Na cestah ni bilo za nikogar obstanka in vsak, kdor je imel vrt, se je umaknil v to zatišje. V velikem vrtu, ki je ležal za hišo Christoffer-ja Urnes v Windgaard cesti, je sedela mlada deklica v senci velikega drevesa.

Sivala je.

Bila je visoke, vitke postave; skoro drobna, a prsa so bila široka in bujna. Obraza je bila bledega in to bledico so še večali gosti, črni in valoviti lasje. Nos je bil oster, a fin, usta velika, a ne prepolna in neke bolestne sladkosti v smehu. Ustnici sta bili zelo rdeči, brada ostra, a vendar močno in lepo oblikovana. Njena obleka ni bila nič kaj posebna; stara obleka iz črnega baržuna z za temnelim zlatim robom, nov zelen klubok z belim novejim perjem in črevlji iz usnja. V lasih je imela perje in niti njene ovrtnik, niti njene dolge bele roke niso bile čiste.

Bila je Zofija, nečakinja Christoffer-ja Urnes. Njen oče, državni svetnik in maršal, Juergen Urnes iz Alsleben, vitez Elefant, je umrl, ko je bila še otrok, dočim ji je mati umrla pred par leti. Sedaj je stanovala pri svojem stricu in ker je bil ta udovec, vsaj po imenu, je vodila ona gospodinjstvo.

Tako je sedela, sivala in prepevala.

Nad njeno glavo so se zibale krone dreves in šum, katerega je povzročal veter, je bil sličen onemu padajočega slapa. Visoke rože so se nagibale sem in tam, kot da se jih je polastil velik nemir.

Naenkrat pa je postalo zopet vse tiho. Vse je obstalo na mestu kot v pričakovanju nekaj izrednega. V prihodnjem trenutku pa je zopet zatulil vihar svojo divjo pesem in nov nemir se je polastil vrta.

Od vrat na drugi strani vrta je prihajal Ulrik Frederik. Zofija se je za trenutek začudeno ozrla v to smer, a se nato takoj zopet sklonila nad šivanje ter nadaljevala s popevanjem.

Ulrik Frederik je počasi prihajal po stezi. Sempatam je obstal ter si ogledal evetlice ter se je delal kot da ni zapazil, da se na

haja nekdo na vrtu. Stopil je na neko stransko stezo in za velik grm jasmina, kjer je spravlil v red uniformo ter si pogladil lase. Nato je šel naprej.

Steza je popisala lok ter se končala ravno pred Zofijo.

— Ej, dober dan, gospica Zofija, — je vskliknil, čisto prese nečen.

— Dober dan, — je rekla ona, mirno in prijazno, utaknila šivanko v blazinico ter se nasmehnila. — Dobrodošli, gospod Gueldeloeve!

— To imenujem slepo srečo, — je rekel on ter se priklonil. — Upal sem le, da se sestaneš z bratrancem gospodične.

Zofija ga je hitro pogledala ter se nasmehnila: — Njega ni tu kaj, — je rekla ter zmajala z glavo.

— Ne, — je rekel Ulrik Frederik ter povsili oči v tla predse.

Po kratkem premoru je vzdihnila Zofija ter rekla: — Kako strašno vroče je danes!

— Da, dobili bomo nevihto, ko preneha veter.

— Da, — je rekla Zofija ter zrla zamišljeno na hišo.

— Ali ste slišali strel danes zjutraj? — je vprašal Ulrik Fre derik ter se delal kot da hoče oditi.

— Da, težki časi se nam bližajo v tem poletju. Človek bi skoro izgubil razum, če bi mislil na vse to, na vse nevarnosti, katerim so izpostavljeni ljudje in njih imetje. In če ima človek toliko ljubih sorodnikov in prijateljev, ki so vsi vdeleženi pri tej nesrečni aferi ter izpostavljeni nevarnosti, da izgube življenje, zdravje ali imetje, je vse kot dovolj vzroka, da se pride na vsakovrstne žalostne in čudne misli.

— Ne, najdražja gospodična Zofija. Pri živem Bogu, nikarte se solziti! Prečno slikate celo stvar!

"Toujours Mars ne met pas au jour
Des objets de sang et de larmes, mais....
(Mars ne privede na dan vedno
predmete krvi in solza, a....)

in prijel je njeno roko ter jo povedel k ustom:

".... toujours l'empire d'amour
Est plein de troubles et d'alarmes."
(.... vedno je kraljestvo ljubezni
polno neprimlik in vznemirjanja.)

Zofija se je ozrla vanj naivno.
(Nadaljuje se.)

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državniki o knjigi Berta pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga se vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanje ga časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne čim slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli širje krščenstvo in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

MANHATTAN,

Cenjenim naročnikom v Utah, Colorado in New Mexico sporoča mo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEKIDR,

ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravišтво "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem,

"The Bureau of Industries and Immigration" na državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki se bili olesparjeni, opepa ni ali s katerimi se je slabo rav nalo.

Besplatno se daje nasvete pri seljenem, kateri so bili olesparjeni od bankirjev, odvetočnikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev arobrodnih listkov, spremeljevalcev, kašpotov in posestnikov g. stila.

Daje se informacije v naravnih jezikih sadevah: kako postati delavci, kjer se oglašiti na delavljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri seljenci na Ellis Islandu ali pri Targe Office.

DELA VNI DELAVNI DEPARTMENT

(State Department of Labor) BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 80 East 29th St., odprt vsaki dan od 9 ure zjutraj do 5. popoldne in sredo sveder od 9. do 12. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno načelo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brade in brado. Ako se rabi to maslo, razsteje v 6 tednih krasni, čisti in dolgi lasi. Kakor tudi moškim krasne brade in brado in ne do odpadali in se osvel. Revmatizem, kostni ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim, rane, opelkine, bule, ture, kraste in grinte, potne oaze, kurje oči, bradavice, ozeblino v par dneh popolnoma odstranim. Kdor ni moza zdravlja brez uspeha rabil, mu jamčim za \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjiščico, pošljem zastonj.

JAKOB WARČIČ,

1892 E. 54th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR DEJAVAR.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 184 palca velika;

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev,

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c, ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpeljemo zaželjeni atlas; Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakšnih 6ih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ngasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljlatve tudi sedit, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.